

LIETUVISKAS SAVAITRASTIS
Išleina kiekvieną ketvirtadienį Clevelande
Leidžia
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio
Redaktorius
Vincas Rastenis
Kaina metams, užsimokant iš anksto:
Jungtinėse Valstybėse \$3.00
Kanadoje \$4.00 Kitur \$4.50
Užsisakyti galima kiekvieną metų, nereikia
laukti metų, pusmečio ar mėnesio pradžios.

DIRVA

★ ★ ★
THE FIELD

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 100,000 Lithuanians in the State and in Cleveland.

No. 19

Ats. Nr. kaina 6 c.

May 11, 1950

CLEVELAND, OHIO

1950 m. gegužės 11 d.

Tel.: EN 1-4486

(35-ti metai - 35th year)

MUSŲ VISUOMENĖJE

ALT Sąjungos Apygar- dos suvažiavimas

Šeštadienį, gegužės 20 dieną, 3:00 val. p. p. Detroito prasi-
dės Amerikos Lietuvių Tautinė
Sąjungos 3-čios Apygardos
suvažiavimas. Dalyvaus atstovai
iš Illinois, Indiana, Michigan ir
Ohio valstybių.

Suvažiavimo programoje pra-
nešimai ir diskusijos Lietuvos
bylos vedimo ir Sąjungos veikimo
klausimais.

Suvažiavimas vyks Apygardos
pirmininkės M. Sims reziden-
cijoje, 2207 Oakman Blvd., De-
troit 6, Mich.

Gegužės 20 dienos vakarą,
8:00 val. numatomas suvažiavi-
mo dalyvių ir Detroitiškųjų są-
jungos bendradarbių pobūvis.
Dalyvaujantieji tame pobūvyje
prašomi iš anksto užsiregistruoti
pirma paminėtu M. Sims adre-
su arba telefonu: Detroit, WEB-
ster 3-6702.

Chicago spauda vėl rašo apie lietuvius

Chicagoje buvusiam lojalumo
parade, balandžio 29 dieną, da-
lyvavo apie 500 lietuvių. Chica-
gos spauda plačiai paminėjo tą
lietuvių dalyvavimą ir įdėjo lie-
tuvų vėliavos bei jų turėtų an-
tikomunistinių plakatų nuotra-
kas.

Lietuvai Remti Draugijos seimas

Naujojoje Anglijoje veikianti
Lietuvai Remti Draugija gegu-
žės 21 dieną Bostone, Sandaros
svetainėje (124 F St.) šaukia
savo metinį seimą. Seimas pra-
sidės 12 val. dieną.

Tai daugiausia sandariečių su-
daryta šalpos draugija. Nors
jos veikimo tikslas yra ir kova
dėl Lietuvos nepriklausomybės,
ir į vargą patekusių lietuvių
šelpimas, ir pagalba tremtiniais
emigracijos reikaluose, — taigi
visi tie uždaviniai, kuriems yra
sukurta Am. Liet. Taryba ir
Baltas, — bet ši organizacija
ligi šiol buvo už kai kurias kitas
laimingesnes ir dar nesusi-
laukę priekaištų dėl "lygiagre-
taus veikimo" bei "jėgų skal-
dymo".

Skautės susipažįsta

Lietuvaitės skautės Philadel-
phijoje balandžio 23 d. buvo pa-
kviettos dalyvauti amerikiečių
skautėjų iškilmingoje sueigoje.
Programoje jos dalyvavo su lie-
tuviškais dainomis ir šokiais.
Amerikiečių skautėjų vadovės
skautininkė M. Barniškaitė vė-
liau entuziastingais laiškais dė-
kojo už pasirodymą. Susidūrė
nauji, nuosirdūs ryšiai.

Dar streptomycinas

ALT išlaikomo Informacijos
Centro pastangų dėka, Hearsto
ir kituose laikraščiuose pasirodė
dideli straipsniai apie sovietų pa-
stangas per privačius asmenis
išvilioti iš Amerikos kuo dau-
giau streptomycino ir kitų pa-
našių vaistų. Gaila tik, kad ALT
dar nesurinko aiškesnių informa-
cijų ir nenurodė, kaip gi iš tik-
rųjų reikia elgtis lietuviams,
gaunantiems iš Lietuvos laiškus
su tų vaistų prašymu.

ACHESONAS PARYŽIUJE

Sutiko duoti pagalbą Prancūzijai Indokinijoje
atsisipirti prieš raudonuosius

Valstybės Sekretorius Ache-
sonas išvyko į Europą dalyvauti
trijų valstybių — Amerikos,
Anglijos ir Prancūzijos — už-
sienių reikalų ministerių konfe-
rencijoje, kuri prasideda Lon-
done.

Prieš tai jis nuvyko į Pary-
žių, kur tarėsi su Prancūzijos
užsienių reikalų ministru Schu-
manu. Kaip tik šiuo metu iškilo
labai svarbus reikalas dėl Indo-
kinijos. Gauta žinių, kad suki-
lėlių vadas Hošimin esąs sudaręs
slaptą sutartį su Maocetungu,
naujuoju komunistiniu Kinijos
diktatorium, pagal kurią numato
gauti iš Kinijos ginklų. Tai rei-
kia, kad Kinijos komunistai ne-
sustoja vietoje ir planuoja plė-
stis toliau. Kaip buvo numatyta -
Indokinija dabar yra artimiausia
jų pagedaujama auka.

Nėra žinių, kaip ir kiek gink-
lų Kinijos diktatorius pažadėjo
duoti Indokinijos sukilėliams, ta-
čiau manoma, kad tam reikalui
gali būti paskirta visa karinė
medžiaga, kurią paskutiniu lai-
ku komunistai laimėjo, užimda-
mi Hainano salą. Toji karinė
medžiaga žymia dalimi esanti
kilusi iš Amerikos... Tas fak-
tas, kad Čiankaišeko kariuomenė
jau daug savo turimos kari-
nės medžiagos taip paliko komu-
nistams, yra viena iš priežas-
čių, dėl kurių Amerikos vyriausybė
nenori remti Čiankaišeko.
Tai jau ne pirmas atsitikimas,
kada Čiankaišeko kariuomenė
šitokiu būdu sušėpė savo prie-
šus...

Vis dėlto Achesonas, matyt,
gal ir paskutiniųjų McCarthy

puolimų padilgintas, jau ryžosi
nebesilaikyti "palaukti ir pa-
žiūrėti" politikos. Į Prancūzijos
prašymą pagelbėti apginti nuo
Maocetungo, tuo pačiu ir nuo
Stalino, Indokiniją, jis atsiliepė
teigiamai.

Pietryčių Azijos politikos
klausimai toliau svarstomi ket-
virtadienį Londone, kur susirinks
jau visi trys ministrai. Ache-
sonas pareiškė, kad karinė pa-
galba turės būti duodama ne tik
vien Prancūzijai, bet ir tiesiog
trims Indokinijos valstybėms,
kurios pripažintos nepriklauso-
momis sąjungoje su Prancūzija.
Tos valstybės yra: Vietnamas,
Kambodža ir Laos. Achesonas

mano, kad tų kraštų apgynimas
yra ne vien tik Prancūzijos ir
Amerikos, bet taip pat ir Angli-
jos interesas. Todėl numatoma,
kad bus sudarytas bendras to-
limesnės politikos planas tų sri-
čių reikalais.

Achesonas taip pat pareiškė,
kad Kongresas bus prašomas pa-
skirti tai pagalbai daugiau pini-
gų, kai esamieji fondai pasi-
baigs.

Taigi — kova Azijoje tęsiasi
toliau, jau už Kinijos sienų, bet
Amerika dabar jau nebelineka
neveikli stebėtoja, tačiau stoja,
nors ir netiesiogiai, pati į tą
kovą.

Naujas Maskvos "kablukas"

Maskvos "Pravdoje" pasirodė
straipsnis, kuriame dėstoma,
kad taikos sutartį su Austrija
galima sutikti sudaryti tik ta-
da, kai vakarų sąjungininkai
patenkins senesni Maskvos iš-
kelto reikalavimus dėl Trieste:
atitraukti visas vakarų sąjungi-
ninkų karines pajėgas iš Triesto,
pavesti jį valdyti tarptauti-
niam organui ir tt.

Straipsnyje dėstoma, kad va-
karų sąjungininkų sutikimas pa-
sitraukti iš Triesto būtų jų ge-
ros valios įrodymas ir tada jau,
esą, būtų galima tikėti, kad jie
ir iš Austrijos nepadarys kari-
nės savo bazės.

Straipsnis nepasirašytas ir
įdėtas tokioje vietoje, kur pa-
prastai yra pareiškiama Krem-

liaus nusistatymai užsienių po-
litikos klausimais. Todėl į šį
straipsnį visi diplomatai tuojau
atkreipė savo akis.

Kaip žinoma, Maskvos reika-
lavimų dėl Triesto vakarų są-
jungininkai visai nelineka paten-
kinti, kadangi jiems nėra nei
teisinio nei praktiško pagrindo.
Tų reikalavimų patenkinimas te-
būtų tik naujas vakariečių žing-
snis atgal, o Maskvos žingsnis
gilyn į Europą ir Viduržemio jū-
rą. Bet dabar aiškėja, kad Mask-
vai čia gal ne tiek pats Triestas
svarbu, kiek Austrija. Maskva
jokiu būdu nenori pasirašyti tai-
kos sutarčių su Austrija, nors
ir seniai pažadėjo tą padaryti.
Mat, tada reiktų išsinešinti su
visais savo raudonarmiečiais ne
tik iš Austrijos, bet ir kitų kai-
mytinių valstybių. Ten dabar
rusai pateisina savo kariuome-
nės laikymą tuo, kad reikia tu-
rėti užtikrintą susisiekimą su
Austrijoje esančia kariuomene.

Išėjus iš Austrijos, nebėliktų
pasiteisinimo. Reiktų išeiti
iš Vengrijos, Rumunijos, Bul-
garijos... O tada ten gal ne-
bėliktų pakankamai durtuvų pa-
laikyti komunistiškiesiems dikta-
toriams dabartinuose jų sostuose.
Ir nebūtų taip lengva grasyti Ju-
goslavijos Titui.

Kadangi derybos dėl Austri-
jos sutarties per ilgai užtruko
dėl visokių "kablukų" iš Mask-
vos pusės, ir tie "kablukai" jau
visai paseno, tai Maskva sugal-
vojo dabar naują...

Gegužės 14 d. 5 val. įvyks iš-
kilmingas parodos uždarymo ak-
tas. Tuo dar nesibaigs parodos
komiteto uždaviniai. Jis planuo-
ja spalį mėnesį atsikviesti į
Connecticutą Čiurlionio ansam-
blį ir ta proga surengti tautinės
kultūros savaitę. Su ansamblio
dirigentu A. Mikulskiu jau aiš-
kinamasi tokios savaitės suren-
gimo galimybės.

Šių sumanymų vykdymui va-
dovauja parodos komiteto pir-
mininkas dr. M. J. Colney.

Išėjo NEMUNAS

Iš Chicago mums praneša,
kad ten jau išspausdintas NE-
MUNO žurnalo pirmasis nume-
ris.

Naujos pinklės Berlyne

Prieš kiek laiko vakarų są-
jungininkai pasiūlė, kad Berlyne
būtų įvykdyti visuotiniai rinki-
mai, visose zonos. Rusai atsa-
kė į tą pasiūlymą teigiamai, bet
su septyniomis sąlygomis.

Svarbiausios iš tų sąlygų yra
tokios: atitraukti iš Berlyno vi-
sas okupacines kariuomenes, pa-
naikinti Berlyno mieste zonų sie-
nas, panaikinti vakarinėje Ber-
lyno dalyje blokados metu per-
nai įvestą okupacijos statutą.
Be to, jie siūlo duoti balso teisę
ir buvusiesiems nacių partijos na-
riams, kuriems ta teisė nėra in-
dividualiai teismo nutarimu at-
imta.

Iš pirmo įspūdžio atrodo, kad
vakarų sąjungininkai su šito-
mis sąlygomis nesutiks. Pirmą
paminėtos trys sąlygos aiškiai
veda prie to tikslo, kurį rusai
norėjo pasiekti blokados ir ki-
tomis priemonėmis — išstumti
vakarų sąjungininkus iš Berly-
no ir palikti ten rusus vieninte-
liais šeimininkais.

Gražiai skamba siūlymas at-
traukti visas okupacines kariuo-
menes iš Berlyno miesto. Bet
reikia neužmiršti, kad jei rusai
ir atitrauktų savo kariuomenę
iš Berlyno, tai tik jų vienų ka-

riuomenė pasiliktų aplink visą
Berlyną, nekalbant apie jų su-
organizuotą komunistinę milici-
ją, kuri jau iš anksto parengta
pavaduoti tikrąją rusų kariuo-
menę.

Zonų sienų panaikinimas taip
pat praktiškai reiktų rusams
išsiplėsti su savo tvarka į vi-
są miestą, o vakarų sąjungininkai,
neturėdami savo žinioj jo-
kios pajėgos, liktų visiškai be-
reikšmiai ir, taip ilgai gynę sa-
vo pozicijas Berlyne, greit turė-
tų ne tik trauktis, o tiesiog bėg-
ti...

Blokados metu įvesto statuto
panaikinimas būtų tikra dovana
rusams. Ko jie neišsikovoją per
išstisus metus vesdami tikrą eko-
nominį karą Berlyne, dabar lai-
veda prie to tikslo, kurį rusai
norėjo pasiekti blokados ir ki-
tomis priemonėmis — išstumti
vakarų sąjungininkus iš Berly-
no ir palikti ten rusus vieninte-
liais šeimininkais.

Keistokai atrodo, kad kaip
tik rusai pradėjo ginti buvusią
nacių teises dalyvauti rinkimuose.
Matyti, iš buvusių nacių jie
yra prisigaminę naujų komunistų
- persimetėlių, kuriais remda-
miesi tikisi gauti daugiau balsų.
Bet dar kartą pasitvirtina, kad
tarp nacių ir komunisto buvo
tik... spalvos skirtumas.

TRUMPAI KALBANT

□ Į JAV uždrausta įvažiuoti
Anglijos anglikonų dvasininkui
Hevitt Johnson, vadinamam
raudonajam dekanui, kuris da-
bar agituoja Australijoje.

□ Švedų laikraštis "Stockholm
Tydingen" skelbia, kad prieš
kelias savaites estų partizanai
nuvertė karinį traukinį ir už-
mušė 200 rusų karių.

□ Ukrainiečių partizanų vadas
Stepan Bandera, kuris savo būs-
tinę turi Bavarijos kalnuose,
Vokietijoje, priėmė amerikiečių
spaudos atstovus. Atstovai bu-
vo vežami į pasikalbėjimą taip,
kad nesužinotų, kur ta būstinė
yra. Pasikalbėjime jis nusiskun-
dė, kad amerikiečiai jų neremia.

□ Rusai įėikė protestą, kam
JAV atnaujino laivyno bazes
Okinavoj ir pačioj Japonijoj. Mc-
Arthur šį protestą atmetė, ru-
šams pranešdamas, kad tai ne
jų reikalas.

□ Anglai pradėjo statyti 36,800
tonų lėktuvnešį "Ark Royal".
Tai didžiausias anglų lėktuvne-
šis. Tokio pat vardo lėktuvnešį
vokiečiai paskandino praėjusia-
me kare.

□ Rusai pagrobė Baltijos jūro-
je žvejojusius 4 danų laivus, 2
švedų laivus ir 1 britų laivą. Vi-
sos šios valstybės įteikė protes-
tus, prašydamos tuoj grą-
žinti pagrobtus laivus ir jūri-
ninkus.

□ Čekoslovakijos dabartinė vy-
riausybė nedavė JAV ambasadai
leidimo suruošti iškilmės, kurio-
se būtų iškeltas JAV vaidmuo,
išlaisvinant Čekoslovakiją iš na-
cių.

□ Rusai pranešė, kad belaisvių
grąžinimas iš Sovietų Sąjungos
į Vokietiją baigtas. Vokiečiams
tai baisus pranešimas, nes šim-
tai tūkstančių šeimų dar tebe-
laukia iš nelaisvės grįžtančiųjų
savųjų. Patys vokiečiai teigia,
kad rusai yra sulaukę mažiausia
200,000 vokiečių.

□ Švedijos laikraščiai skelbia,
kad Latvijos prezidentas K. Ul-
manis ir paskutinis Latvijos už-
sienių ministris Munters te-
bėra gyvi vienoj Sibiro vergų
stovykloje.

□ Paskutiniame kare, kaip skel-
bia oficialūs prancūzų sluogs-
niai, žuvo vokiečių ne mažiau,
kaip 1,084,022 kariai.

□ Atvirai diskutuojamas Vaka-
rinės Vokietijos kariuomenės
sudarymas. Visi prieina išvadą,
kad be Vokietijos kariuomenės
neįmanoma Europą apginti nuo
komunistų.

□ Rusai pagrobė Baltijos jūro-
je žvejojusius 4 danų laivus, 2
švedų laivus ir 1 britų laivą. Vi-
sos šios valstybės įteikė protes-
tus, prašydamos tuoj grą-
žinti pagrobtus laivus ir jūri-
ninkus.

□ Čekoslovakijos dabartinė vy-
riausybė nedavė JAV ambasadai
leidimo suruošti iškilmės, kurio-
se būtų iškeltas JAV vaidmuo,
išlaisvinant Čekoslovakiją iš na-
cių.

□ Rusai pranešė, kad belaisvių
grąžinimas iš Sovietų Sąjungos
į Vokietiją baigtas. Vokiečiams
tai baisus pranešimas, nes šim-
tai tūkstančių šeimų dar tebe-
laukia iš nelaisvės grįžtančiųjų
savųjų. Patys vokiečiai teigia,
kad rusai yra sulaukę mažiausia
200,000 vokiečių.

Ar pats Trygve Lie tą Armo-
naitės laišką skaitė, ar matė,
gavus tokį atsakymą galima ge-
rokai paabėjoti.

Pereito sekmadienio Cleveland
Plain Dealer pranešė apie šį at-
sakymą, pakartodamas viso rei-
kalo esmę ir nuo savęs pastebė-
damas, kad laiške nėra jokio
pažado ką nors daryti Armonai-
tės motinai išvaduoti.

SIOJE ŠALYJE

PREZIDENTAS TRUMANAS

Šią savaitę keliauja po Ameriką.
Ši jo kelionė vadinama "nepoliti-
ne", tačiau jos metu jis įvairiose
vietose sako kalbas, kuriose pa-
liečia įvairius vidaus ir užsie-
nių politikos klausimus. Prezi-
dentas šios kelionės metu bus
pravažiavęs 16 valstybių. Aš-
tuonoje iš jų numatytos vie-
šos prezidento kalbos. Svarbiau-
sioji iš jų bus Chicagoje, sek-
madienį, gegužės 14 dieną. Pir-
mosiose kalbose, tarp kitų daly-
kų, prezidentas pabrėžė, kad tre-
čiasis karas gali kilti labai greit.
Tas jo pareiškimas kiek skirtingas
nuo pareiškimo, padaryto
Washingtono, kur jis buvo la-
bai optimistiškas, kalbėdamas
apie taikos išlaikymą. Aiškina-
ma, kad jis savo kelionėje kal-
ba ne tiek kaip prezidentas, kiek
kaip savo partijos gynėjas. Ka-
ro pavojaus pabrėžimą jis pa-
nauduoja įtikinti klausytojams,
kad reikia remti demokratų par-
tijos programą, kuri esanti ge-
ra priemonė karui išvengti. Šis
tvirtinimas, žinoma, priimamas
su abejojimu. Nes karui išvengti
niekas nežino užtikrinto būdo.
Svarbiau yra pasirošti taip, kad
karas nebūtų pralaimėtas, jeigu
jis kiltų.

McCarthy pradėtoji komu-
nistų ieškojimo byla tebesitęsia,
bet neišbrenda iš susidariusių
neaiškumų. McCarthy pagaliau
nurodė 81 pavardę asmenų, tar-
naujančių Valstybės Departame-
nte, kuriuos jis laiko arba
komunistų partijos nariais, arba
jiems simpatizuojančiais.

Prezidentas sutiko leisti tyri-
nėjimo komitetui susipažinti su
tų asmenų bylomis — Valstybės
Departamente esančiais doku-
mentais apie juos. Komiteto pir-
mininkas senatorius Tydings sa-
ko, kad jis jau susipažinęs su
tais dokumentais. Jie jau esą
keturis kartus tikrinti pereito
kongreso komisijų, kur respu-
blikonai buvę daugumoje. Tada
nieko įtartino nerasta.

McCarthy į tai pareiškė, kad
visų būtų atidengimas yra juo-
kingas dalykas. Duokite, sako,
FBI turimas bylas apie tuos
asmenis, ten daugiau rasite. Bet
prezidentas tų dokumentų ati-
dengti nesutinka. Nesutinka su
tuo ir FBI viršininkas Hoover,
sakydamas, kad tas pakenktų
FBI darbu. Pažymėtina, kad
Hoover pereitą savaitę kalbėjo
apie komunistų ir jų simpatikų
skaičių Amerikoje, pabrėždamas
ypač tų simpatikų pavojingumą.
Tačiau McCarthy kaltinimų jis
neparemia.

Tebevyksta ir tolimesnis aiš-
kinimas, ar profesorius Latti-
more buvo komunistų partijos
narys ar ne. Jis patį įrodinėja,
kad jis ne tik nebuvo narys, bet
esąs net priešingų jiems nusista-
tymų... Tačiau iš daugelio ap-
linkybių atrodo, kad jo "uodega
įmerkta"... Tačiau tas dalykas
nesuteikia pačiam reikalui dau-
giau aiškumo, kadangi Lattimo-
re ne Valstybės Departamento
pareigūnas ir negalima nustaty-
ti, ar Lattimore, ar kieno kito
buvo "nuopelnas", kad Amerikos
politika Tolumosiuose Rytuose
buvo tokia, kokia ji buvo.

The Ohio War History
Commission
Ohio State Museum
COLUMBUS, OHIO

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Thursday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Editor
Vincas Rastenis

Subscription per year in advance
In the United States \$3.00
In Canada \$4.00 Elsewhere \$4.50
Entered at Second-Class matter Decem-
ber 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice
under the act of March 3, 1879.

KAS ir KUR

● Pabaltijo Moterų Tarybos lietuvių atstovybės prezidiumas (Birutė Novickienė, Ligija Dirickienė ir Salomėja Narkelūnaitė) išleido atsišaukimą į pasaulio lietuves, ragindamas paminėti birželio 15 d. tremimus iš Lietuvos.

● Iš švedijos pranešama, kad ryšium su Amerikos lėktuvu pašovimu ties Latvija, Pabaltijo kraštų partizanai pagyveno savo veiklą. Pradėjo nuo bėgių griūti kariniai traukiniai ir degti sandėliai. Sovietai, keršydami gyventojams, pradėjo vėl masinius vežimus į Sibirą ir kitas Sovietų Sąjungos sritis.

● Paskutiniuoju metu komunistų "Laisvę" ir "Vilnis" pradėjo skelbti rašinius, neva pasikalbėjimus su dipukais. Deja, nė viena pasikalbėjimą davusio pavardę nepaskelbta ir negali būti paskelbta, nes tie pasikalbėjimai išgalvoti. Tai dar vienas komunistų ėjimas savo griūvančiam "kromeliui" gelbėti.

● Kuršių Neringoje, kaip praneša švedų laikraščiai, senieji gyventojai iškraustomi ir apgyvendinami rusai kolonistai. Tai daroma tariamuoju sovietinio saugumo sumetimais.

● Mažosios Lietuvos miestas Tilžė dabar rusų vadinamas Sovietsk. Mieste labai maža senųjų gyventojų. Daugiausia gyvena rusai kolonistai. Miestas karą metu buvo labai apgrautas ir dabar beveik neatstatomas. Miesto pramonė taip pat neatstatyta. Dirba popieriaus ir celiuliozės fabrikai.

● Pietų Australijos viešosios bibliotekos pirkto lietuviškų knygų. Stengiamasi, kad ir kitos Australijos viešosios bibliotekos įsigytų lietuviškų knygų.

● Kovo mėnesio pradžioje Australijoje įvyko lietuvių skautų vadų, gyvenančių Viktorijos ir Tasmanijos provincijose, suvažiavimas. Suvažiavime dalyvavo 24 atstovai. Australijos skautų seserija davė teisę lietuviams skautams organizuoti ir tautines grupes iki tunto išimtinai ir dėvėti savas uniformas.

● Melbourne, Australijoje, įsteigė lietuviška statybos firma, kuri jau pradeda mieste vykdyti įvairias statybas. Firma vadovauja Petras Valasinaičius.

● Rašytojas Pulgis Andriusis, gyvenęs Australijoje, baigia rašyti knygą "Kelionė Australijon". Knyga bus iliustruota kelionės ir Australijos gyvenimo nuotraukomis.

● Adelaidės universitete, Australijoje, pradėjo studijuoti keturi lietuviai: St. Čibiras — teise, Vyta. Dainius — medicina, Garbaliuskas ir Šliužas — technika.

● Australijoje gyvenantieji lietuviai kelia didesnę kolonijose savų namų steigimo klausimą. Tai būtų lietuvių židiniai.

● Kanados lietuviai, kurie buvo suskildę į dvi organizacijas, jau susitarė dėl naujos organizacijos statuto. Tikimasi, kad nenormalūs santykiai artimiausiu laiku bus išlyginti.

● Kanadoje, Montrealyje, kuriamas lietuvių teatras. Tenai yra apsigyvenę keli teatralai, neseniai atvykę iš tremties: Br. Dikiniš, M. Lemešytė, A. Dikinis, B. Pukelevičiūtė, K. Velska, L. Barauskas ir J. Alksninas. Tikisi pritraukti Kanadoje gyvenančius D. Kubertavičiūtę ir Dauguvietę. Ruošiamasi vaidinti A. Škėmos "Žvilgę".

● Prof. K. Pakštas gegužės 8-9 dienomis dalyvavo Vašingtone žaliuojo internacionalo (tūkininkų) konferencijoje.

● Bostone gyvenančių lietuvių tremtinių atstovai buvo priimti vietos gubernatoriaus. Gubernatoriui buvo padėkota už globą, įteikta anglų kalba išleistas knygos apie Lietuvą ir lietuviškas smūtkelis.

● Vokietijoje, tremtinių stovyklose, dar gyvena 70 lietuvių kunigų. Dalis jų pasirošus emigracijai.

● Ateitininkų, gyvenančių JA Valstybėje, suvažiavimas šiais metais įvyks Pittsburghe, Pa.

● SLA atstovų seimas prasidės, kaip jau buvo pranešta, birželio 26 d. Seimas vyks Lord Baltimore Hotel, Baltimore, Md.

● SLA vadovybės atstovai pakviesti dalyvauti Washingtono įvykstančioje konferencijoje, kurią kviečia vyriausias prokuroras J. Howard McGrath pilietybės ir kitiems svarbiems klausimams aptarti. SLA konferencijoje atstovaus pirmininkas W. F. Laukaitis ir sekretorius M. J. Vinikas.

● SLA seimo metu įvyks ir dviejų kitų Amerikos lietuvių organizacijų — Sandaros ir Tėvynės Mylėtojų Draugijos seimai.

● Išėjo AIDŲ žurnalo 4 Nr. Numeris skirtas lietuvių rašomosios kalbos tėvui J. Jablonskiui paminėti. Apie J. Jablonską rašo prof. Pr. Skardžius ir S. Barzdukas. Kiti straipsniai, nors numeris skirtas J. Jablonskiui paminėti, liečia kitus reikalus.

● Lietuvos konsulas Sao Paulo mieste, Brazilijoje, leidžia informacinį leidinį, informuojantį Brazilijos spaudą apie dabartinę Lietuvos padėtį. Iki šio laiko konsulas jau yra išleides 116 nr.

● Lietuvos Istorija (parašyta A. Šapokos) Vokietijoje jau atspausdinta. Ši Lietuvos Istorijos laida turi 698 psl., 3 spalvotus žemėlapius ir apie 400 kitų iliustracijų. Viršelis darytas dailininko V. K. Jonyno.

● Vokietijoje katalikų tikiybinių literatūrinių leidinių buvo suorganizuota LUX knygų leidimo bendrovė. Šiuo metu bendrovė darbo užbaigė ir jos vedėjas kan. P. Juknevičius išvyko į JAV.

● Vyriausias skautininkas V. Čepas, kuris dabar gyvena Bostone, pradėjo leisti skautų vadams laisvą, pavadintą BUDE-KIME.

● Mažosios Lietuvos Taryba nori išleisti savo narių reikalams laikraštį, kuris vadinsis KELEIVIS.

● Vokietijoje A. Vytenis parašė ir išleido iliustruotą knygėlę anglų ir lietuvių kalbomis apie komunistų darbus per pirmąją Lietuvos okupaciją. Knygėlė vadinasi THE RED STAR (Raudonoji žvaigždė). Tai labai gausiai iliustruotas leidinys. Kaštuoja 75 centai. Gaunama DIRVOS redakcijoje.

● Gegužės 9 d. laivu "General Haan" į JAV iš Vokietijos atvyksta du lietuviai rašytojai: Jurgis Jankus ir Stasys Tamulaitis. Jurgis Jankus vyksta į Bergen, N.Y., o Stasys Tamulaitis į Chicago, Ill.

● Į JAV iš Vokietijos atvykęs Petras Ulėnas su šeima. Jis yra aktyviai dalyvavęs Lietuvoje nepriklausomybės karoje ir buvo savanoris-kūrėjas. Paskutiniuoju laiku buvo Vilko narys. Kiek girdėti, apsigyvensias Bostono rajone.

● Du lietuviai jūrininkai (Antanas Morkūnas ir Kostas Leipus), dabar gyvenantieji Kanadoje, pradėjo dirbti laive "SS Triborg". Laivas plaukioja tarp Montrealio ir Anglijos.

Užgimė "Rūta"

Jaunimo Teatro atidarymas Clevelande

Gegužės 7 dieną Clevelando Lietuvių Salei prisipildžius, iš už uždangos pasirodė apie 10 metų mergaitė (Gražvyda Gulbinaitė), viena iš pirmojo vaidinimo dalyvių, ir pirmąjį žingsnį žengiančio teatro vardą prabilo:

Kas gali būti mums malonesnio už mamytės pasaką, kurią ji seka tylų vakarą savo mažiesiems, kurioje tokie nustabūs pasauliai! Našlaitė po sunkių vargų krinta žvaigždės dangaus — už gerą širdį sulaukia atpildo; nedoras skriaudėjas nubaustas pavirsta akmeniu; iš stiklo grabo keliai užburtoji kalalaitė... Ak, kas visa tai nusakys! Ir mes besiklausydami, rodos, norime būti geri geri, kaip ta pasakos našlaitė, ir mes norime padėti tiems skriaudžiams, tiems persekiojamiems juodųjų burtininkų, piktųjų ragana. Ir taip mūsų širdyje gimsta meilė ir užuojauta.

Bet jūs tai žinote visi: ir mažai ir dideli — ir jūs jau esate buvę užgimę pasakų pasaulioje. O gal ir dabar kartais mėgstate pasėkti pasaką.

Ir štai šindien turime laimės pamatyti gyvą pasaką čia, scenoje. Ir ne tik pamatyti, bet daugelis turime laimės būti tos pasakos veikėjais, pasiversti į mešką, į vilką, į erelį, į sparnuotą drugelį, pergyventi skriaudžiamos našlaitės nedalią ir geros širdies laimėjimą.

Jūs žinote, kiek tai mums neša tyro džiaugsmo?

Už tą suteiktą džiaugsmą mes esame dėkingi tiems, kurie davė progą mums nukelti pasaką į sceną: mylimam mūsų režisieriui p. Maželiui, kuris sumanė tai, įvedė mus į sceną, į tą pasakos burtų pasaulį, ir buvo mūsų darbo gyvoji siela; Lietuvai Tautinei Sąjungai, kuri tą darbą parėmė ir paėmė į savo globą; visiems prisidėjusiems savo darbu; mūsų tėveliams ir mamytėms, kurios rūpestingai padeda ir leidžia dalyvauti, ir pagaliau visiems visiems, kurie atėjo pasižiūrėti, pasidžiaugti

su mumis pasaka.

Bet mums liūdna būtų, jei ta pasaka, uždangai nusileidus, daugiau nebepasirodytų... Mes norime turėti nuolatinį teatrą, kad ta gyvoji pasaka žaliuotų mums žiemą-vasarėlę, kaip ta dainos rūtėlė, apie kurią mūsų mamytės taip gražiai dainuoja.

Mes tikimės, kad jūs mums tai duosite, ir iš anksto tariame nuoširdų dėkui!

Mes norime tam teatrui ir vardą gauti, nes visa, kas gyvena ir veikia, turi ir savo vardą. Jis turėtų mums priminti mieląją tėviškę, kurios liudime netekę, jis turėtų reikšti jaunatvės skaitumą, jis turėtų žymėti patvarumą. Ir koks žodis tam tikty? Ar ne amžinai žaliuojanti rūta tėviškės darželyje, kuria lietuviškas puošia savo kasas? Taip! Brangūs globėjai ir kūmai, prašome ateiti ir pakrikštyti mūsų naująjį teatrą vardu RŪTA.

Po šito visus sujaudinusio kvietimo atsidendę naujoji Lietuvių Salė uždanga ir pasirodė specialiai Jaunimo Teatro uždanga, su žaliomis rūtomis, perties-ta tautiniu kaspiniu.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkas A. Olis trumpa kalba pasveikino teatrą kūrėjus, dalyvius ir žiūrovus, buvo perskaitytas ir pasirašytas atidarymo aktas (puikiai nupieštas dail. Vijeikio), kuriuo oficialiai teatrui duodamas "Rūtos" vardas ir jo pradininkas Petras Maželis skiriamas to teatro vadovu. Aktą pasirašė ALT-Sgos centro ir vietos skyrėjas atstovai bei trys poros "krikštėvių". Teatro vadovas pasirašiusiems prisegė po rūtų šakelę su tautiniu kaspine. Po to, publikai plojant, A. Olis perkirpo skersai uždangą išsitiesusią juostą. Jaunimo Teatras "Rūta" buvo atidarytas!

Netrukus atsidendę ir antroji uždanga. Prasidėjo pasaka. Ji tikrai neapvyklė susirinkusiųjų.

SVIETO LYGINTOJAS

Vakar buvau svečiuose. Tarpe daugybės svečių, su kuriais buvau supažindintas, vienas skyrėsi iš kitų tarpo. Riebus, gražiai apsilvėjęs, auksiniais dantimis, laikrodžiu, rankogaliu sa-gom, gražiu žiedu — jis puikiai atrodė. Lygiai gražiai žibėjo jo žilstanti žmona.

Tik baigus pasakoti, kad jo namų "pijaza" išleista į ežero pusę, ant kurios jis mėgsta vakarais gerti kavą su savo draugais iš darbininkų unijos. Šeiminkė, pagavusi progą, pakūžėjo man į ausį: "Tai mano pusbrolis, bolševikų vadovas".

Tai buvo staigmena. Tokio išsipuošusio bolševiko dar nebuvau matęs.

O jis tuo tarpu jau pradėjo savo giesmę, kad Amerikoje yra didžiausi mokesčiai pasauly, blogiausias maistas, brangiausias prekės, didžiausi pelnai ir tt.

Svečiai pradėjo su juo ginčytis. Piginėjė aš atsitiktinai turėjau lapelį, po karo man Europoje išmokėto uždario lapelį, su atskaitytais mokesčiais, šiekiančiais apie 60 procentų mėnesinio uždario. Pamatęs, kad tarp kitokių yra atskaitytas ir bažnyčios mokesčiai, mūsų bolševikas net išbalo.

Kad greičiau baigus ginčus, aš pasisiūliau papasakoti, kas su juo atsitiktai staiga atsidūrus "geriausiam" krašte, po tėvuli valdžią.

Pradėjime, draugas, nuo galvos. Pirmiausia, vietoj skrybėlės užsidėsi sulipusią jermul-

ką. Juo jermulka senesnė, juo mažiau baimės turėsi išeiti į gatvę.

Visą aukšą (dantis, laikrodį, sagas, parkerį) pagal valdžios įsaką nuneši į banką atiduoti. Ten dar pusę dienos palauksi eilėje, kol prieisi prie langelio ir įteiksi nesiginčydamas, nes to nepadarius grės 10 metų sunkių darbų kalėjimas, kas reikiška tikrą mirtį. Marškiniui apykaklė nebus krakmolyta, nes nebus nei krakmolo nei prosijimui vietos. Priprasi gyventi su vykdomojo komiteto paskirtais žmonėmis viename kambarėje, nes bevaikams nustatyta kokie 8 kv. jardai grindų ploto. Pijaza su vaizdu į ežerą jau nevilios, nes ten bus pridžiauta kitų draugų autai ir jų kūdikų palutės. Visi kambariai su baldais ir virtuvė bus užimti kitų.

Jei paatysi, kad ant buvusios tavo komodos kuoja malkas — turėsi tykėti kaip pelė po šluota, nes jie tik ir laukia, kad būvusiis namo savininkas prasiziotų ir duotų priežastį pasodinti į kalėjimą. Telefoną tuoj persi-kels į savo kambarį kaimynas, o keletą mėnesių už jį mokėsi patsai. Prieš namo nacionalizaciją dar gausi raginimą sumokėti "nedamokėtus mokesčius už paskutinius trejus metus", ku-ris prašoks dvigubą namo vertę. Kadangi banke sutaupos jau anksčiau bus nacionalizuotos, tai vietoj mokesčių paims baldus, rūbus (automobilis jau seniai bus paimitas valstybės reika-

Aktoriai, ypač jaunieji, per-gyveno tikrą dvasinį pakilimą ir savo vaidmenis atliko pasigė-rėtinai gražiai, ypač "primado-nos" — Gailė ir žirgonė (Lili-jana Janulevičiūtė ir Aldona Malcanaitė). Kitas roles vaidi-no: Meška — Jūratė Laikūnaitė, Voverė — Joana Šamatauskaitė, Dagilis — Benediktas But-kus, Bitė — Gražvyda Gulbi-naitė, Erelis — Mindaugas Mo-tiejūnas, Vilkas — Gytis Motie-jūnas, Drugeliai — Mirga Dab-rikaitė, Viktorija Vaivadaite ir Marija Staniškytė, žiogas — Jo-lanta Drasutytė, Laumės — Jo-lanta Drasutytė ir Mirga Dab-rikaitė, Katinėlis — Rūta Gai-džiūnaitė.

Solo miškų dvasių šokius šo-ko Aldona Valeišaitė. Tėvą vai-dino Balyš Auginas, Motiną (Gailės pamotė) — Emilija Ras-tienienė. Režisieriaus padėjėjas buvo Mykolas Venclauskas.

Pats veiklas scenai yra gana silpnas. Tad režisieriaus išradin-gumas ir jo paties pagamintos puikios dekoracijos vis dėlto pa-vertė malonai žiūrime pasaka. Ypač antrojo-trečiojo veiksmo dekoracijos (miškas) maloniai nustebino ir joms pasipylė publi-kos plojimai. Šokiai buvo gra-žūs pasakos papildymas, tik ga-lima kiek paabejoti, ar jie visai atitiko tos pasakos dvasią. Tur-būt, ties šia vaidinimo vieta re-žisierius teks kitam kartui dar pagalvoti.

Tiesa, vaidinimo metu neiš-vingta ir šokių tokių nelaimių. Nekalbant jau apie "aitvariukų", atkritimą, pirmo veiksmo metu buvo sugedę šviesos, o antrojo mechaninė muzika.

Tačiau po vaidinimo besiskir-sianti publika tikrai nuoširdžiai sveikino šio teatro atsiradimą, neabejodama, kad ši "Rūta" ge-rai žaliuos.

Vaidinimo dalyviai su tėvais ir svečiais dar praleido porą va-landų prie kuklių vaišių, kurias surengė teatro rėmėjai ir jau-nųjų aktorių tėvai.

RAŠALO AŠAROS

Bronys Raila

Trys lapės ir viena vištytė

Lietuvių spaudos ir literatū-rės "veikėjai" — tariant šiuo visiems galams čionai tinkan-čiu žodžiu — aktyviai domėtis SLA rinkimais buvo beveik ir nepatogu.

Pirma, nes nemandagu pra-dėti beviltingą ginčą jau dėl pa-ties organizacijos vardo. Dar nieko, kai pasakome SLA. Bet kai išstursime visus žodžius: "Susivienijimas Lietuvių Ame-rikoje", tai lietuvių literatūros, taigi ir lietuvių kalbos mylėto-jui plaukai susiraito ant sme-genų. Slaviška sintaksė ir sa-kinio daryba Lietuvoje greit buvo nugalėta, bet kai kurie Amerikos lietuviai jau užsispy-rę ir toliau bruko žmonėms var-toti. Taip jau negalvoja nė vie-tos senlietuviai. Pvz., jie sa-ko: "Trijų žmonių pasikalbėji-mas", o ne "Pasikalbėjimas žmonių trejybėje" ar kaip nors dar pakaruokliškiau. Lietuvių Susivienijimas Amerikoje, arba tiesiog Amerikos Lietuvių Su-sivienijimas, būtų lietuviškiau-sias ir gražiausias organizaci-jos vardas...

Antra, vykstant SLA vado-vybės pareigūnų nominacijoms, o paskui ir rinkimams, iš šono ne kiekvienam yra noro išeiti su propaganda, kai pačios or-ganizacijos nariai tokie apsnū-dę. Per nominacijas paaiškėjo, kad vadovybės sudėtimi domisi vos penktadalis organizacijos narių. Niekam nėra noro tą su-sidomėjimą pakelti, o kai kam, be abejoj, ir naudinga, kad tokio susidomėjimo nebūtų. Tuomet veik automatiškai praeina jau žinomi, į samonę įkalti, kaip sa-koma, ilgamečių, nusipelnusių ir prityrusių veikėjų vardai...

Man visai aišku, kad tas ne-judrumas, konservatyviškumas ir apkerpėjimas yra didžiausia Susivienijimo nelaimė. Ji neiš-vingiamai pasidarys tragiška daug kam, kai keli šimtai, gal ir tūkstantis antras naujųjų lie-tuvių įstos į Susivienijimą ir pareikalaus, kad jo visi tikslai būtų siekiami, ne vien apdrau-da vykdoma.

Isigilinęs į dalyką, kiekvienas supras, kad kūrybingos vado-vybės rankose SLA yra pajė-gus ne tik administruoti ap-draudos mokesčius ir apdraudą išmokėti, bet ir gana plačiai vykdyti kultūrinius bei tauti-nius uždavinius, kuriuos jis yra itin skambiais žodžiais įsirašęs į savo konstituciją ir kurie dar dažniau skelbiami kiekvieno va-jaus metu...

Kai iš "Pildomosios Tarybos" sudėties nieko naujo per atei-nančius dvejus metus negalima tikėtis, kas nebūtų prityrusiai žinoma, tai belieka dar laukti, kad gal Baltimorės seimas bent kai ką galėtų pagerinti. Saky-sime, bent išrinkti tokią "Ap-švietos komisiją", kuri nuošir-džiai ir aktyviai vykdytų Kon-stitucijos 8-ju straipsniu jai uždėdamas prievolės. Esu skai-tęs keletą tos komisijos raportų perėituose seimuose... Nieko ten neradau, išskyrus skambų ir banalų tuščiažodžiavimą.

Dabartinės Apšvietos komi-sijos sudėtis man sudaro ne tik paradoksa, bet ir mįslę. Jon jei-na trys lietuviškų laikraščių re-daktoriai arba leidėjai, taigi, iš pažiūros labai kompetentin-gi nariai. Jų pareiga, pvz., "už-žiūrėti Susivienijimo organo lei-dimą" ir tt. Bet gyvenimo prak-tika man neleidžia kitaip Ap-švietos komisijos mįslės išaiš-kinti, kaip tik tokiu būdu, jog jos nariai "nuoširdžiai darbuo-jasi", kad SLA "oficialis orga-nas" TĖVYNĖ būtų kuo labiau

nususes ir merdėjantis. Organo menadžeris, matyt, irgi yra tos pačios nuomonės...

Geras, įdomus, turiningas Su-sivienijimo spaudos organas su mažiausia keliais tūkstančiais tiražo būtų jau pavojingas kon-kurentas kitiems trims laikraš-čiams, kurių redaktoriai ar lei-dėjai yra komisijos nariai...

Kadangi Susivienijimas "nau-dingų raštų" jau seniai nebelei-džia ir jokios kitos kultūrinės veiklos jame nežymu, tai TĖ-VYNĖ lieka vienintelė, geriau-sia ir tikriausia priemonė ne tik organizacijos formalistikai ten-kinti, bet vartyti lietuviškos ir kultūros barui, kurio vardan nauji nariai šaukiami į Susivie-nijimą.

Kiekvienas lietuvių kultūri-ninkas džiaugsis, kai bus dau-giau ir geresnių lietuviškų laik-raščių, kai bus daugiau ir tur-tingesnių jų leidėjų. Bet kuo yra virtusi, arba tiksliau paversta TĖVYNĖ, stambiausios ir turtingiausios Amerikos lie-tuvių organizacijos organas? Mandagiausiai išsireiškiant, sta-čiais liūdnuoliais ir tuščiaaidu-riškiausiu lapeliu... Aš jos ne-noriu nė kritikuoti, nes tai būtų per daug jau lengva. Paklauskit bet kurį eilinį Susivienijimo na-rį, ir jis pasakys nesivaržyda-mas...

Tuo aš nepeikiu jos dabarti-nio redaktoriaus. Tokiam laik-raščiui "sukurti" jau šis sąmo-ningai ir buvo skiriamas (tik nesuprantu seimo delegatų, ku-rie tam jį galėjo išrinkti). Kaip ne žurnalistas ir tam darbiui nesiruošęs, jis kitaip gal ir ne-gali laikraščio redaguoti. Juk ir geriausi pasaulio stikloriai nekepa skaniausių bulkečių. Visam reikia pamokti savo amato, ir žurnalizmas čia nesu-daro išimties, o tik reikalauja dar ilgesnio pasiruošimo...

TĖVYNĖ galėtų ir turėtų būti Susivienijimo dvasinis or-ganas, ir to mes turime teisės norėti, kaip lietuviai, ir parei-gos nurodyti, kaip SLA nariai.

Baltimorės seimas į tą labai apverktiną reikalą dar gali įneš-ti pataisų. Jis gali išrinkti tin-kamą švietimo komisiją ir tin-kamą bei tikrą TĖVYNĖS re-daktorių, kuris iš baises mer-dėjimo atgaivintų "lietuviškos respublikos" dvasinį organą.

V. PETERAIČIO naujas lietu-viškai-angliškas žodynas, su tar-timi po kiekvieno angliško žo-džio, mažesnio formato, 434psl., per 12,000 žodžių, drobės ap-daras \$2.00

V. PETERAIČIO didysis lie-tuviškai-angliškas žodynas, 600 psl., per 30,000 žodžių, drobės ap-daras \$5.00

Liukusiniai išleistas \$8.00

Pabaltijo Filatelistų Sąjungos "Baltia" išleistas specialus Lie-tuvos, Latvijos, Estijos pašto ženklų katalogas, 5 kalb., 214 psl. \$0.90

Kainos su persiuntimu. Kainos ir pinigai siunčiami kartu. Visi šie leidiniai tinka ir kaip dovana.

Išleistas naujas visų Lietuvos ir Klaipėdos pašto ženklų kaini-ninkas. Norintiems susipažinti siunčiamas nemokamai.

Perku Lietuvos ir kitų valsty-bių pašto ženklus, rinkinius. Taip pat priimu ir komisan.

J. LIUBINSKAS
922 W. 33th St.
Chicago 8, Ill.

LIEUTUVIO atstovas Ameriko-je — St. Nasvytis, 4579 W. 157th St., Cleveland, Ohio. Pro-numerata mėnesiai 50c.

DIENOS KLAUSIMAI

Redaktorius VINCAS RASTENIS, 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio. Tel.: EN 1-4486, ar HE 1-2447

ISITIKINO?

ATRODO, kad Jungtinių Amerikos Valstybių Senatas netrukus patvirtins Konvenciją Genocido Nusikaltimui Išvengti ir Bausti. Tą klausimą svarstys komisija rekomendavo ją tvirtinti. Ir nenumatė siūlyti Senatui, kad jis tą konvenciją tvirtindamas prirašytų kokių nors "rezervacijų".

Tačiau toji komisija pridėjo savo paaiškinimų, kaip ji supranta tam tikras konvencijos vietas. Tie paaiškinimai, žinoma, nebus įtraukti į konvenciją ir jos nepakeis, bet jie yra daromi iš atsargumo. Jeigu kils ginčas, kaip tas vietas reikia suprasti, tai Amerikos vyriausybė galės remtis jais, sakydama, kad mes sutikome pasirašyti šią sutartį tik šitaip, o ne kitaip manydami.

Viename iš tų paaiškinimų yra pasakyta, kad Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybė apsiima konvencijoje nurodytus nusikaltimus bausti, jeigu jie būtų padaryti siekiant sunaikinti išties tautinę ar rasinę grupę Jungtinių Valstybių teritorijoje.

Sitoks konvencijos supratimas atrodo gana keistas. Juk konvencija yra sudaryta tokiu tikslu, kad būtų suorganizuota tarptautinė pagalba, kovojanti su genocido nusikaltimu ir tą nusikaltimą baudžianti visur, kur tik jis būtų padarytas.

Senatoriai, kurie nori pridėti tokį paaiškinimą, matomai taip galvoja: "Mes apsiimame sudrausti šitą nusikaltimą pas save. Tegu kiti irgi apsiims tą daryti pas save, tai ir bus viskas tvarkoj..."

Taip, iš tikro būtų viskas tvarkoj, jeigu viso pasaulio vyriausybės, neišskiriant ir Maskvos, apsiimtų taip daryti ir sąžiningai tą pasižadėjimą vykdytų. Bet...

Apie tuos senatorius, kurie šitaip galvoja, tegalima pasakyti, kad jie vis dar nepajėgia matyti toliau "savo parapijos"... Jie dar neišmąstę, kad, nors tai sunku ir keblu, bet reikia prieš tautų žudymą kovoti organizuotai ir viso pasaulio mastu.

Nors konvencijos patvirtinimo tautų naikinimo piktadarybės nepanaikins, bet toji konvencija bus bent teisinis pagrindas ir rodyklė, kas būtų galima ir kas reikėtų daryti, kad būtų sudraustos ir nubaustos tą piktadarybę atliekančios valdžios.

Gal būtų senatorius kiek apšvietę specialiai jiems išleista knyga, kurioje yra sudėti visi komisijai padaryti pareiškimai, memorandumai ir paaiškinimai apie tą reikalą. Knyga išleista gegužės 1 dieną. Tai yra 555 puslapių knyga. Jos visos, žinoma, senatoriai, ypač tie, kuriems iki šiol tas reikalas tebėra miglotas, nepaskaitys. Bet galima tikėtis, kad ties vienu skyriumi jie tikrai sustos. Būtent, ties tas 39 puslapiais, kuriuose įdėtas lietuvių liudytojo adv. K. Jurgėlos pareiškimas. Šiame liudytojo išdėstyta, kaip Maskva organizuoja lietuvių tautų naikinimą. Jo pareiškimas užima 39 puslapius, taigi apie 13-tą dalį visos knygos. Ten įdėtos taip pat ir visos Amerikos lietuvių Kongreso rezolucijos.

Kodėl manome, kad ties šiuo skyriumi senatorių akys turės sustoti? Todėl, kad jame yra visoj knygoj vienintelis paveikslas — sovietų dar 1939 metais, prieš prasidedant karui išleistas Europos žemėlapis, kuriame jau tada Lietuva ir kitos Pabaltijo valstybės buvo įtrauktos į Sovietų Sąjungos ribas. Tai dokumentas, kad Maskva jau tada buvo nutarusi tuos kraštus pagrobti, visiškai nesidomėdama tų kraštų gyventojų valia.

30 METŲ

ATEINANTI pirmadienį sueis lygiai 30 metų nuo tos dienos, kada susirinko Lietuvos Steigiamasis Seimas. Įvairiose pasaulio vietose, kur yra lietuvių, ši pažymėtina istorinės reikšmės Lietuvos gyvenimo įvykio sukaktis paminima.

Paminima kukliai ir įvairiais jausmais. Paminima, palyginti, santūriai...

Kokios to santūrumo priežastys? Gal svarbiausioji yra ta, kad dabar gyvename kitais rūpesčiais: daugiau ateitimi, daugiau besirūpindami, kada vėl galės susirinkti Steigiamasis Seimas... Nes juk turės būti toks Seimas išrinktas ir jis turės dėti Lietuvos valstybei naujus pamatus. Jis turės tai daryti pačioje Lietuvoje, nes kitur jei kas ir labai gražiai suplanuotų būsimą Lietuvos konstituciją bei kitus santvarkos nuostatus, tai tie planai galėtų būti panaudoti tik kaip žaliava, kaip medžiaga tiems, kurie realiai kurs naująją Lietuvos gyvenimą.

Kitos santūrumo priežastys susidaro gal iš to, kad jau seniai, nuo pat Steigiamojo Seimo susirinkimo, įspūdziai ir nuomonės apie jo darbų laimingumą buvo ir tebėra skirtingos. Vieni labai per daug Steigiamąjį Seimą garbina, kiti per daug jo reikšmę bei nuopelnus mažina.

JURGIUI SAVCKIUI

60 metų

Pereitą savaitę gegužės 4 dieną, žymiam Lietuvos rašytojui ir diplomatui Jurgiui Savickiui suėjo 60 metų amžiaus.

Jurgis Savickis gyvena Prancūzijos pietuose, prie Viduržemio jūros, prie pat Italijos sienos, kur turi įsigijęs sklypėlį žemės su nameliu ir... daržininkauja. Keliasi su saule ir ištisas dienas dirba darže, iš kurio pelnosi sau duoną. Tik nuo to kartais atliekamu laiku ima plunksną ir rankas. Jis yra vienas iš žymiausių mūsų rašytojų. Apie 20 metų buvo Lietuvos pasiuntiniu daugiausia Skandinavijos kraštuose arba užs. reik. min. departamento direktorium. Kurį laiką buvo ir Valstybės Teatro direktoriumi.

Lietuvos Dipl. Šešas min. St. Lozoraitis, šia proga sveikindamas Jurgį Savickį, rašo: "Tautos sukaktuvės yra kartu ir Lietuvos kultūros šventė. Garbingai gindamas mūsų valstybės interesus užsienyje kaip vyriausias tarnyboje diplomatinis atstovas, Tamsta lygiagrečiai vykdei kitą kilnią misiją — atstovavai Lietuvą dvasios srity, savo dideliu rašytojo talentu reiškėi nepriklausomą lietuvių mintį ir jos grožį."

PASIKALEJIMAS apie prakalbas

Pereitą savaitę, gegužės 4 dieną, Clevelande vienas iš žiūrovų kreipiasi į kitą, kurį jis, matyt, laiko žymiu prakalbininku, sakydamas:

— Va, jūs, prakalbininkai, pasimokykit iš šitos mergaitės, kaip reikia prakalbas sakyti!

(Teatro atidarymo pirmoji kalba dedama 3-me puslapyje.)

— Hm, taip, žinoma... Bet ji gi, iš anksto atmintinai kalbą išmokusi...

— Tai ir jūs taip darykit!

— Jos kalba, matyti, buvo iš anksto parašyta...

— Ir jūs taip darykite!

— Jai parašė kas nors iš vyresniųjų, gerai apgalvojęs...

— Ir jūs taip darykit, jeigu patiems nesiseka iš anksto apgalvoti!

— Well, žinoma... Bet ne visada tam yra laiko...

— Tai, jeigu nėra laiko pasiruošti, ar negeriau būtų, jei neturėtumėt laiko ir... kalbėti?

Tas nuomonių skirtumas pasireiškė lygiai prieš 30 metų, kada Steigiamasis Seimas antrą kartą paskelbė Lietuvos nepriklausomybę, tuo lyg ir pabrėždamas, kad viskas, kas ligi tol buvo padaryta, yra nereikšminga: ir Vasario 16 dienos aktas, ir savanorių žygiai, ir pirmųjų valstybės įstaigų sukūrimas, tarytum, buvo teisinės reikšmės neturį faktai — tik Seimas viską pradeda nuo pradžių. Toks susidėjęs įspūdis iš pirmojo Steigiamojo Seimo veiksmo. Jo dalyviai, pirmą kartą savo gyvenime sukūrę parlamentą, jautėsi labai galingi. O dideliems uždaviniais, kuriuos reikėjo atlikti, žinoma, visai ne dėl jų kaltės, jiems labai stigo nepaprastai reikalingo dalyko — prityrimo.

Kan. J. Tumas - Vaižgantas, stebėdamas tą Steigiamojo Seimo narių ir ypač jo vadų savimi pasitenkinimą, su pasigėrėjimu ir drauge su šypsena davė Steigiamajam Seimui vardą: "Šimtas dvylika karalių". Jis gėrėjosi, kad su tokia drąsa Lietuvos suvereninė valdžia pradeda veikti, ir drauge šypsojosi iš to, kaip pirmą kartą į "parlamentinę sceną" patekė valstybinio darbo naujokai stiepiasi aukščiau už senus Anglijos parlamentarus.

Mums atrodo, kad prisimenant tą tikrai istorinį Lietuvos gyvenimo įvykį, jei ir nereikia jo išpūstai perversinti, nereikia vien tik himnus giedoti ir smilkinti, vaizduojant Steigiamąjį Seimą, kaip kokį stebuklingą Lietuvos išganytoją, tai iš kitos pusės neteisinga būtų vien tik pabrėžti jo silpnąsias bei klaidas ir, jas beskaiciuojant, sumenkinti Steigiamojo Seimo reikšmę. Vis dėlto tai buvo Lietuvos tautos politinė atstovybė, tegul ir netobulai, bet pirmą kartą tokiu mastu laisvai išrinkta. Ji buvo tokia atstovybė, kokią tauta tada sugebėjo išrinkti. Ji dirbo, kaip mokėjo, kaip suprato.

Linkėjime, kad kiek galint greičiau lietuvių tauta savo tėvynėje vėl galėtų sau bent tokią atstovybę išrinkti. Ir linkėjime, kad toji atstovybė pajėgtų persiimti Steigiamojo Seimo entuziazmu, bet kad ir gerai įsidėmėtų jo silpnąsias bei klaidas ir jas kuo mažiau kartotų.

Jurgis Baltrušaitis

GEGUŽĖS DAINA

Vėl, vėl sužėję sodai, giraitės,
Saulės tuoktuvėms margasis kraitis —
Blizga žibučių mėlynos akys —
Stiebias kaštanų žiedai kaip žvakės
Ir jau lelijos ir baltosios rožės,
Saulės draugužės, žiojasi, vožias...

Netaupo viešnios baltutės drobės,
Zaliais šilkėliais juostas ir gobias,
Bet, ant, jaunoji, ant, obelytė,
Maloniai žiedu vaišina bitę,
Stiebias didingai, kaip karalienė,
Lyg pienu prausias, mądosos piene...

Zaliais audimais išklotas kelias,
Svyruoja, virba žalių skarelės, —
Kykai ir raiščiai, sagos geltonos,
Lieknos viršūnės, šakelės plonos —
Galingas džiaugsmas širdį pagauna —
Kaip visa marga, kaip visa jauna!

Ir žemė dega...

Feliksas Bočiūnas

Kabindamasis į kalnan kylantį kelią, jis dažnai sustodavo. Neatrodė, kad tai dėl nuovargio. "Kalnas" buvo tik aukščiau išsišovusi kalva, didesnė už kitas. Nuo jos kupros akims atsivėrdavo malonūs reginiai.

Jis buvo jaunas. Sustojęs apsidairydavo ir vėl žingsniavo.

Užlipus ant kalvos, jo akys sublizgėjo.

Kairėje už dvejetos kilometrų, dideliame klonyje vingiavo Nemunas. Atrodė, kaip nerūpestingos jaunamartės išdrikai pamestas šviesus kaspinas, kurio vienas galas čia pat slėpėsi už staigiai išilindusio miško kampo, o kitas toli horizonte lyg pylė savo vandenį į dangaus kraštą. Miškeliai prie krantų dėl toluo neatrodė žali, tik juo toliau, juo pilkesni, o dar toliau susiliejo su dangaus spalva. Už Nemuno klonis buvo labai ilgas, nuolaidus, o toliau išsimečiusios sodybos atrodė mažos mažutėlės.

Jis atsisuko į kitą pusę. Ten buvo liepomis apaugęs keturkampis, kuriame raudonavo čerpiniai stogai. Tai jo ūkis. Jis pasuko taku, kad būtų arčiau, ir paspartino žingsnius.

Juozas Rimkūnas labai mylėjo savo žemę. Jo ūkis buvo mažas, vos 9 hektarai, bet jos viskam užteko. Būdamas vienturtis, turėjo progos mokytis, ir tėvas tam nesipriešino. Bet jis anksti įkibo į plūgą. Būdamas aštuoniolikos metų, buvo jau pilnas gaspadorius. Dar nesenas, bet silpnos sveikatos tėvas juo buvo visai patenkintas. Išmokė jis sūnų ne tik ūkininkauti, bet ir įdiegė jam žemės meilę.

— Matai, Juozuli, — sakydavo jis, — žemė tai yra daugiau kaip turtas. Jei ir nelaimė aplanko, karai — žemė vis stovi. Antai, po pasaulinio karo — tu dar mažas buvai — viskas sudegė, liko tik kletis. Klėtyje liko šiek tiek sėklos. Pirmais metais buvo labai sunku. O tolyn — vis geryn. Pastaciau gyvenamąjį namą, apsodinau kiemą liepomis... Žemė nesudega, tik reikia mokėti ją mylėti, suprasti, o būsi sotus, apsigėręs ir nesidairysi kitų malonės.

Juozas klausydavo tėvo žodžių. Jam buvo viskas aišku. Anksti netekęs motinos ir neprižiūrimas, jis išlandžiodavo visus savo sodybos kampelius. Pažinęs kiekvieną žemės pėdą sodyboje, smukdavo į laukus ir anksti pradėjo užvaduoti tėvą.

Štai ir dabar spartindamas žingsnius, vis sustodavo. Šnervėmis gaudė šviežią žolės kvapą. Žiemkenciai atrodė vietomis net patamsėję nuo vešlaus sužėlimo. Naktį gerai palijo, ir dirvos nuo saulės spindulių garavo. Atrodė, lyg žemė dega...

Priešais jį, iškeltois rankelėmis, tarsi griebdamasis už oro, išsiritę kaip bulvė jo sūnus Rimantukas.

— Mamytė lodė, tėtė paleina, — šaukė vaikutis ir puolė tiesiai prie tėvo, nes žinojo, kad paims ant rankų ir pabučiuos.

Ne tik pakėlė ir pabučiavo, bet iš kišenės iškėlė didžiulį saldainį...

Frontas, kaip audra, artėjo. Didžiųjų kelių vakarų liną traukė išblaškyti kareiviai. Ne taip, kaip prieš trejetą metų, kai gyvėsi, kad visa Europa tuoj suklups prieš juos, atlapotomis krūtiniomis, rankoves pasiraite, lyg šienapiūtei pasiruošę. Dabar grįžo, kaip medžiotojų vejama vilkų gauja, dairydami, iš kurio kampo gresia pavojus.

Žmonės gyveno tik ta diena ir ta valanda. Visi jautė, kad ši permaina tik dar padidins kančias. Ūkininkai matė, kad rugius jau laikas piauoti, bet neskubėjo.

Neįprastai lėtai judesiais Rimkūnas pasiruošė dalgi. Paskiau pasisaukė žmoną ir abu išėjo kirsti rugių. Paskutinės liepos mėnesio dienos buvo giedrios, karštos, ir tai dar labiau slėgė visus. Rimkūnai tylėjo, negalėdami išbristi iš minčių verpetų.

— Mes rugius kertame, tik kas iš jų duoną valgys? — prabilo žmona.

— Gal ir patys. Vis būsim drasesni, kai turėsim viską kluone. Tik ar paspėsime? Už poros dienų jau gali kiti pasirodyti...

Jie matė, kaip iš kelio į jų ūkį pasuko vežimas, kuriame sėdėjo kareiviai. Priva-

žiavę prie jūdvių, pašaukė Rimkūną. Kartą nuėjo ir Aldona.

— Mes turime pasiekti Jurbarką. Tamsta važiuosi kartu, o paskiau grąžinsi šiuos arklus tam, iš ko esame paėmę, — tarė vienas.

Kieno buvo arkliai ir vežimas — Rimkūnas nepažino. Gal iš toliau paimti... Ką jis turėjo daryti? Kareiviai buvo ginkluoti. Kur jėga, ten ir teisė. Jis pasižiūrėjo į žmoną.

— Aldonėle, eik namo. Parnešk ir dalgi. Grižti galėsiu tik rytoj, jei kas kely neatsitiks. Rimantukui pasakyk, kad išvažiuau pas dėdę Kazį.

Jis įsėdo į vežimą. Tuojau jam padavė vadžias ir paragino skubėti. Atsisukęs matė, kaip Aldona šluostė ašaras.

Karšta saulė užklupo kelevį dideliame dulkėtame kelyje. Keleivis ėjo neskubėdamas, atrodė visai pavargęs. Į kažkokią uniformą panašūs jo rūbai buvo sunkiai skiriami nuo jo lieso veido, menkai temato iš po giliai užsmuktos kepurės ir seniai besuktos barzdos. Jis pasuko į čia pat esantį kiemą, tikėdamasis gauti stiklą vandens. Vartų sklaidžio terkštelėjimas ir sunkios eisenos aidas ant akmeninio grindinio turėjo girdėtis viduj. Prie lango pasirodė moteriškas veidas, tačiau durys neatsidarė...

— Per daug pavargėliškai atrodau, — pagalvojo Rimkūnas, ir skausmas pasirodė jo akyse.

Atsisėdo ant akmens ir nusiavė batą. Pašėlusiai nutrinta koja. Iš marškinių padarytas autas buvo surudęs ir skylėtas. Uždėjo traukučio lapą, storiau apvyniojo nutrintą vietą, apsiavė ir išėjo iš kiemo.

Rodyklė rodė "Nach Winden 12 km." Vadinasi, šiandien praėta 30 kilometrų. Rimkūnas žinojo, apie Windeną yra lietuvių stovykla.

— Apsigyvensiu tenai. Jie gauna iš sąjungininkų maistą. Gal sustiprėsiu. Gal net pažįstamų rasis? Kad taip radus, ką iš to paties valgiaus, kuris gal net matė jo žmoną. Vargšė Aldona! Kiek ji pergyveno su Rimantuku. O gal jų ten nebėra? — Rimkūnas nusipurtė tai pagalvojęs. Jis per gerai žinojo, kad nelemtam atėjūnui suminkštinti nepadės nei maldavimai nei ašaros.

Tuo metu jį pavijo ir ties juo sustojo kariškas automobilis. Kareivis, kuris ten sėdėjo, pamoko jam ir parodė vietą sėstis. — Prisoner? — paklausė Rimkūną.

— Ja, — atsakė šis ir skubino parodyti raštą, kad paleistas. Bet kareivis tik mosterėjo ranka.

— Where are you going to? — klausinėjo kareivis. Bet Rimkūnas nesuprato.

— Wohin du geen? — paklausė maždaug vokiškai.

Rimkūnas papasakojo einąs į lietuvių stovyklą ties Windeno miestu.

— Tai tu lietuvis? Aš moku lietuviškai too. Mano tėvas kilo nuo Veliunos. Ar žinai Veliuną?

— Girdėjau, — nusišypsojo Rimkūnas. — Iš kokio kaimo?

— I don't know, aš su tėvu apie tai nešneku. Okey, tai aš tave nuvešiu, aš ten važiuoju. Tu ar žinijaisi?

— Taip, turiu šeimą.

— Tai važiuok namo. Kodėl buvai kareivis?

— Kareiviui manę privertė būti, o apie namus aš rūpinuosi daugiau, kaip kas apie tai mano. Mažas džiaugsmas dabar visur, — aiškino Rimkūnas.

— Kodėl? Aš pačios dar neturiu, bet jei galėčiau — tuojau važiuočiau. Jei valdžia bloga, tai reikia ją nuversti — išrinkt geresnę!

Rimkūnas tylėjo. Jis matė jauną vyrą, kuris atlieka savo pareigą, o iš kur gi jam suprasti, kas Europoje darosi...

Privaziavo keliolika vokiškų barakų, aptvertų spygliuota viela. Sargybinis atkėlė kartį, ir jie atsidūrė kieme. Prie gražesnio pastato stoviniavo keletas žmonių. (Perkelta į 6-tą pusl.)

JAUNOJI KARTA

DIRVOS skyrius jaunimui

Laidžiama kiekvieno mėnesio trečią savaitę. • Redaguoja ALDONA AUGUSTINAVICIENE • 4579 West 157th Street, Cleveland 11, Ohio, Tel.: CL 6831.

KULTŪRINĖS PRAMOGOS

Kuo skiriasi vokiečių dainavimas mokykla nuo amerikiečių? Kuo pasižymi Amerikos simfoniniai orkestrai? Koks skirtumas bibliotekų tvarkyme Europoje ir Amerikoje? Koks skirtumas tarp Europos ir Amerikos muziejų? Kokių naujybių dabar yra moderniojo tapyboje, muzikoje, teatre, filmo, sporte?

Tai yra tik dalelė klausimų, apie kuriuos reikia nors šiek tiek turėti supratimą, jeigu nori jaustis ne visai atsilikęs nuo kultūrinės pasaulio pažangos. Mokejimas atsakyti į tuos klausimus ar bent bandymas rasti atsakymus yra puikiamas būdas kultūriniam išsilavinimui pakelti.

Geriausią progą suteikia kultūrinį pramogų - vertingų kultūrinį pramogų - lankymas. Čia gali dvejopai stebėti to krašto, kuriame esi, kultūrą: gali matyti to krašto, tos tautos sukurta kultūrinė vertybės ir gali matyti, kaip tame krašte bei tautoje paryškina kitų tautų pasiektoji kultūrinė pažanga.

Iš visų kultūrinių pramogų jaunimas šiais laikais daugiausiai domisi filma ir sportu. Tai yra žymūs ir svarbūs veiksniai šių laikų gyvenime, bet jie toli gražu neapima viso kultūrinio gyvenimo. Jaunimas, kuris apsiriboja vien tik tokiomis pramogomis, kaip filma ir sportas, kultūrinio atžvilgiu lavinasi per siaurai ir negali tikėtis visiškai pilnai kultūriškai subręsti.

Visa eilė kultūrinių pramogų dabar yra lengvai prieinama. Ypač bibliotekos ir muziejai yra daugiausia prieinami visai be mokesčio, reikia tik skirti kiek laiko pažinti juo teikiamoms vertybėms. Meno parodos, įvairių menininkų koncertai taip pat šiais laikais nėra per sunkiai prieinami. Todėl jaunimas, norėdamas pasiekti aukštesnio kultūrinio išsilavinimo, turi neužmiršti šiomis progomis naudotis kiek galima daugiau. Patartina neapsiriboti vien tik lietuviškais kultūriniais parengimais, o stengtis pažinti ir kitus, nes tik tuo būdu galima praplėsti savo akiratį.

Bryan McMahon

DAINUOK, MILO, DAINUOK...

Šita istorija labai paprasta ir beveik neapsimokėtų jos čia pasakoti. Turinys yra toks:

Viena moteris prašo savo vyrą jai padainuoti dainą, ir jis prašymą išpildo. Bet dainos moteris nebegirdi, kiek mes apie tai galime spręsti: kada vyras dainavo, ji jau buvo mirusi.

Vyro pavardė buvo Milo Burke, žmona vadinosi Norie. Milo buvo aukštas, tamsios odos, garbinuotais plaukais. Visoj aplinkėj jis buvo žinomas dainininkas. Bet jis gėrė, ir niekam nebuvo aišku, kodėl jis gėrė. Tiesiog jis netiko šiam pasauliui. Jam buvo dvidešimt septyneri metai, o žmonai dvidešimt penkeri. Ji buvo smulkutė, žavai nuagusi, lininiais plaukais ir panašėjo į norvegę, ypatinai, kada šypsojosi. Ir Norie šypsena darė ją tokia viliojančia ir miela, kaip niekas kitas.

Abudu jie turėjo dukterį Norą, panašią į tėvą. Visi trys gyvenę apgriuvusiam namui Teerlos kaime. Kaimo gatvė buvo ilga ir plati, ir Burkes pamas stovėjo pačiame jos gale, lyg visiškai ten neprikintęs. Viena apgriuvusiam namo lange kabėjo lentelė su Burkes pavarde.

Kai Norai suėjo šešeri metai, šeimai gimė antras vaikas, mergaitė, kuri tik trejetą dienų tegyveno. Po to mažytė buvo palaidota, mažyčiai rūbėliais aprengta, žvakelėmis apstatyta ir į grabelį įdėta, kurį vargšas tėvas sukaulė per kelioika minučių. Į laidotuves atėjo tik pora žmonių ir tai daugiau iš smalsumo, negu iš pareigos atpažarbos.

Tik motinai Norie vaiko mirtis buvo begalinis smūgis. Po kelių dienų ji pati susirgo jaudama, kaip per visus. Šaltu prakaitu apipilęs snarius artėja mirtis. Tą patį sprendimą ji išskaitė ir atvykusio gydytojo veide. Kai gydytojas išėjo, ji sukaupė visas jėgas ir sušuko:

— Milo, Milo!

Sunkūs batai lipo girgždančiais laiptais. Daugiau negu bet kada ją jaudino tas nejaukus triukšmas jos nuosavam, aukštam name. Paskui vyrą sekė kaimynė, kuri retkarčiais prižiūrėdavo ligonę.

Viskas tvarkoj, Mary, — tarė ji moteriai. — Aš norėčiau su Milo pasikalbėti.

Mary išpurtė pagalvius, užkėlė juos už nugaros ir pastebėjo:

— Nenuvark, brangioji.

— Uždaryk duris ir neiseik mažajai Norai užlipti į viršų.

Kada jie pasiliko vieni, ligonė atsiskuko į savo vyrą, kuris nejausiai stovėjo šalia lovos.

— Sėskis, Milo, aš norėčiau su tavim pasikalbėti.

Jis atsargiai prisėdo ant kampinės kėdės.

— Ateik arčiau prie manęs.

Jis paklausė.

— Aš mirsiu, Milo, tu žinai ir gydytojas tau pasakė.

Milo įsižiūrėjo į savo dideles rankas, jo veide nebuvo galima išvelti jokio susijaudinimo. Po valandėlės jis tarė užkimusiu balsu:

— Aš tau buvau blogas vyras, Norie!

Silpnai, bet kokietiška Norie papurtė galvėlę:

— Bet kas gi tau šitai sakė, ar aš kada nors sakiau Atsakyk man, Milo!

— Bet Milo ramiai tęsė toliau:

— Aš tau nedaviau jokios laimės, Norie. Juk aš gėriau. Ką gi aš tau daviau, išskyrus vargą?

— Tu man savo dainavimą dovanojai.

Vyras tylėjo ir sunkiai žiūrėjo savo rankas, lyg jos būtų buvusios kažkas nepažįstama.

— Milo?!

— Ką, Norie?

— Ar tu prisimeni dieną, kai aš tave pirmą kartą sutikau.

Greit jau bus septyneri metai. Tai buvo liepos dvidešimt šešta, maždaug ketvirtą valandą popietį. Ar atsimeni, Milo? Mes su Kitty Davson sėdėjome ant molo ir klausėmės bangų šniokštinio. Tuokart laivas plaukė į salas, veždamas šieną. Tolumoje buvo matyti kalnai. Tada tu su draugais ir daugeliu mergaičių atėjai prie kranto. Vienas jų turėjo armoniką. Tu man iš karto patikai, aš taip greit pastebėjau tavo ramias akis, lyg be jokios gyvybės, tavo garbinuotus plaukus ir visą nejudrų tavo stumėnį. Ar tu atsimeni, Milo?

Vyras nuo savo rankų žvilgsnį nukreipė kitur, o Norie kalbėjo:

— Kai tu praėjai pro šalį, Kitty Davson pagriebė mane už rankos, o aš tiesiog į tavo veidą nusijuokiau. Bet tavo akys liko tokios pat be gyvybės ir jaunystės džiaugsmo. Tu praėjai pro šalį ir užpakalyje jaunimo atrodė dar nepaslankešnis. Tada tu pasidarei man visai neįdomus, tol, kol visa grupė tave apsto-

jusi pradėjo prašyti: — Padainuok, Milo, padainuok! — ir, Viešpatie, tu dainavai, tu dainavai ištison jūros platybėn. Ar atsimeni, Milo?

Dabar vyro veidas buvo susijaudinęs.

— Nuo tada aš persekiojau tave, kol gavau, ir už visą vargą, už tavo gėrimą ir skurdą, už tavo visas išdaigas aš negavau jokio kito atpildo, tik tavo dainavimą. Bet tai buvo gražus atpildas, Milo.

Vyras kurčiai atsiliepė:

— Aš buvau tau blogas vyras, Norie.

— Ne, Milo, kaip dažnai mes visais naktis iškalbėdavom, iki pat aušros ir visada, kai aš tavęs prašydavau, tu man dainavai. Kaip dažnai aš grįždavau su tavim iš tavo koncerto. Ir vedama tavo už parankės, ir puiki, aš jaučiau, kaip visos moterys man pavydėjo. Ir kaip dažnai bevaikščiojant drauge miške, šalia baltų upės kranto akmenų, tu man dainavai, pritariant vandens pliuskenimui.

— Milo!

— Ką, Norie?

— Aš norėčiau, kad tu man prisadėtum.

Vyras neatsakė.

— Tai ne dėl gėrimo, neteisinga vyrą tokiu pažadu surišti, ir ne dėl to, kad tu daugiau nevėstum, tai irgi neteisinga. Aš nesirūpinu ir vaiku, žinau, kad tu visada buvai geras tėvas ir kad tokiu liksi, nors ir kažin kas atsitiktų. Tai visai kas kita.

Moteris sunkiai susivaldė nekukčiojusi ir tarė:

— Tą naktį, kai jie prie manęs mirusios suširinkę, Milo...

Ji sustojo. Milo keistai žvilgį jai, lyg kad jos bausis susijaudinimas nebūtų turėjęs pakankamai jėgų jam įskaudinti arba nuo ko nors sulaikyti. Jo paviršutinis abuojujamas Norie veikė raminamčiai ir ji skubiai kalbėjo toliau:

— Tą būdinių naktį... Tu man dainuosi.

— Taip, Norie.

— Prižadėk man, Milo.

— Aš prižadau.

— Kaip Dievas tave girdi?

— Kaip Dievas mane girdi!

Per visą Teerlos kaimą galima buvo girdėti, kaip Milo pildė žmonai duotą pažadą. Naktis buvo tokia rami, kaip niekada, ir tokio tyloj buvo taip lengva dainuoti. Ji, kaip Marijos dukterė, buvo aprengta mėlynu apsiaustu, baltu kaspiniu apjuosta, atrodė rami ir patenkinta. Bet čia nebuvo jokio stebuklo: juk net ir kaimo gatvės grindinio akme-

PAVASARIO DAINA

Per pavasario tirpstantį sniegą gaivinanti skrenda banga...

Taip balti ir panašūs į sniegą, balti debesys erdvėje miega, žaidžia lengvas vėjelis ties ja.

Skrenda paukščiai per žydriąją jūrą, skrenda paukščiai saulėto dangaus...

Balti debesys - spindinčios burės supa, neša tuos paukščius per jūrą, ir jie vėjo kelių nesiklaus.

Dar sapnuose paskendusi miega šimtametė legendų giria...

Per pavasario tirpstantį sniegą sidabrinėmis stygomis bėga pavasario aidų daina.

A. Žižniauskaitė - Balšaitienė

nys žinojo, kad moteris, nuo gimdymo mirdama, pasiekia amžiną laimę.

Kažkas kaime išsitarė, kad Milo dainuotų. Niekas jam to blogu nelaikė.

Budynėse namas buvo pilnas gausiai susirinkusių. Smūklėse jau buvo viskas išgerta ir Milo gėrė, bet jis nebuvo girtas.

Maždaug pusę vienuolikos į mirusios kambarį atėjo Milo ir pradėjo dainuoti.

Tik pirmiems tonams nuskambėjus, visi nurimo. Šalutiniame kambario iš miego pabudo kūdikis ir atstūmė žmones, kurie norėjo jį lovoje sulaikyti.

— Tylėkit, — tarė mažoji Norie: — aš noriu girdėti, kaip tėvelis dainuoja.

Milo daina jį visą pagavo. Atrodė, kad jis nebejaucia savo kūno.

Tarp visų kaimo klausytojų buvo vienas senas vyras iš Perolos ir jauna mergaitė su savo mylimuoju. Jie stovėjo po topoliais.

Daina vadino mirusiąją brangenybę, mylimąją, avinėlį, paslaptimi ir neprašė, baltuojančia meile. Ji sakė žmoniems, kaip galima būti kartu biauuriams ir gražiems, vargšams ir turtingiems, nuliūdusiems, bet laimingiems, seniems, bet drauge jauniems.

Pabaigęs dainuoti, Milo pasitraukė į kambario kampatį ir tylus išbuvo visą naktį.

Iš vokiečių kalbos laisvai vertė A.

TOJE FORMOS IR STILIAUS SPE-

Moderniojo meno problema vi-

sada sukelia karštų diskusijų.

Tos problemos negali išsprendi-

stis menų filosofų ir kritikų

traktatai. Tik ateityje, kai į mu-

sų laikus bus galima pažvelgti

kaip į praeitį, bus galima atskirti

"pelus nuo grūdų". Čia bandysim tik pasidalyti keleta

minčių šiuo aktualiu klausimu.

Moderniojo meno negalima at-

mesti vien tik dėl to, kad jis, gal

būt, neatitinka mūsų esteti-

nių jausmų lygio. Praeitį rodo,

kad estetiški pojūtis negali būti

standartizuotas. Jis keičiasi. To-

dėl juo negalima remtis verti-

nant meną.

Kiek daug savo laiku naujovi-

ninkų buvo pasmerktų, o dabar

laikomi didžiausiais meno kūre-

jais!

Iš kitos pusės, tas faktas, kad

daug didžiųjų menininkų savo

laiku nebuvo suprasti, moderni-

jų menininkų yra logiškai klai-

dingai naudojamas savajai kū-

rybai ginti. "Rafaelis, Ruben-

sas, Čezane nebuvo suprasti sa-

vo bendraamžių, lygiai kaip aš

dabar nesu suprantamas." De-

ja, toks galvojimas neturi jokio

ryšio su menininko kūrinio ko-

kybe.

Ne visi nepripažinti menininkai

virto Rubensais ir 99% savo

bendraamžių nepripažintų meni-

ninkų ir liko istorijos nepripa-

žinti.

Įdomi problema yra meninė

forma ir stilius. Pasirinktoje

formoje ir stiliuje galima sukurti

stiprių ir silpnų kūrinių. Tai gi

forma ir stilius nėra lemiami

reikškiniai menininko didybės.

Tačiau forma ir stilius savyje

turi "Kolumbo kiaušinio" atsi-

tkintinės laimės požymius. Tas,

kas pirmas nauju stiliu ir

forma sukūrė vertingus meno

kūrinius, yra laikomas didžiausiu

genijumi. Visi kiti, kurie tą

stilių sekė, nepasiekė tos gar-

bės, nebent būtų žymiai pralen-

kę tos formos ir stiliaus atra-

dėją. Laikui bėgant, pasidaro

visai nebeįmanoma kurti tuo

pačiu stiliu. Joks save ger-

biąs kompozitorius šiandien ne-

kurs kompozicijų, kaip Beetho-

venas, ir rašytojas nerašys po-

emų Puškino stiliu.

Šių laikų pagrindinis meno

gyvenimo požymis yra nepaprast

visų meno sričių išstobulėjimas.

Šiandien visi menininkai

labai gerai žino formos ir sti-

liaus efektą. Iš čia nepaprast

naujų formų išsivystymas, tiesiog

"kad ir nežmoniška, bet tik ki-

toniška". Gali būti tikimasi ta-

me kitiems kūrėjams atrasti meninio

išsiskyrimo — pasižymėjimo lai-

mės.

Toje formos ir stiliaus spe-

cialiojoje kartais užmirštama

tai, kad be stiliaus ir kūrybinio

išgyvenimų, dar yra nepaprast

ai svarbu technika, pasiekiam

savo srityje gabių žmonių ilg

ir sistemingu darbu. Meno kū

rinio garbinime yra to paties

elemento, kaip pasigėrėjime bei

nusistebėjime akrobato veiksm

ais, būtent, kad mes negalė

tumėt to padaryti. Pvz. šiais

laikais joks pianistas nebus pri

pažintas geru pianistu, jeigu te

susistebėjime akrobato veiksm

ais, būtent, kad mes negalė

tumėt to padaryti. Pvz. šiais

laikais joks pianistas nebus pri

pažintas geru pianistu, jeigu te

susistebėjime akrobato veiksm

ais, būtent, kad mes negalė

tumėt to padaryti. Pvz. šiais

laikais joks pianistas nebus pri

pažintas geru pianistu, jeigu te

susistebėjime akrobato veiksm

ais, būtent, kad mes negalė

tumėt to padaryti. Pvz. šiais

laikais joks pianistas nebus pri

pažintas geru pianistu, jeigu te

susistebėjime akrobato veiksm

ais, būtent, kad mes negalė

tumėt to padaryti. Pvz. šiais

laikais joks pianistas nebus pri

pažintas geru pianistu, jeigu te

susistebėjime akrobato veiksm

ais, būtent, kad mes negalė

tumėt to padaryti. Pvz. šiais

laikais joks pianistas nebus pri

pažintas geru pianistu, jeigu te

susistebėjime akrobato veiksm

ais, būtent, kad mes negalė

tumėt to padaryti. Pvz. šiais

laikais joks pianistas nebus pri

pažintas geru pianistu, jeigu te

susistebėjime akrobato veiksm

ais, būtent, kad mes negalė

tumėt to padaryti. Pvz. šiais

laikais joks pianistas nebus pri

pažintas geru pianistu, jeigu te

susistebėjime akrobato veiksm

ais, būtent, kad mes negalė

tumėt to padaryti. Pvz. šiais

laikais joks pianistas nebus pri

Ką dainuoja Amerikos lietuviai?

Neišmeskit ir nesudeginkit!

Lietuviai mėgsta susirinkti du šimtus senų ir gražių mūsų liaudies dainų su jų melodijomis (natom), atrinktų iš daugiau kaip tūkstančio mano užrašytų dainų. Jos visos yra surinktos iš Amerikos lietuvių. Bus duoti kartu ir angliški dainų vertimai, visokie paaiškinimai, mokslinio pobūdžio pastabos ir bibliografija ("referencės"). Tad šiuo veikalui galės pasinaudoti ir svetimačiai mokslo reikalui, galės pamatyti mūsų tautos dainingumą ir kūrybingumą.

Man yra pasisekę surinkti pluoštą tokių programų su dainomis. Jos yra labai įdomios. Tai svarbus lietuviškos kultūros veiklos dokumentas šiame krašte. Aš norėčiau jų daugiau turėti: senų ir naujų, iš visų vietų, kur tik lietuviai gyvena ir dainuoja. Daugelis savo stalčiuose ar spintose galite tokių programų surasti. Anksčiau ar vėliau jos bus išmestos ir sudegintos. Aš noriu paprašyti visus tautiečius jų neišmesti ir nedeginti, o atsiųsti man. Vakary ir bankietų rengėjus prašau man irgi po vieną programą atsiųsti. Persiuntimas kaštuoja tik du centus. Kai turėsite tokių programų bent kelis šimtus, bus galima parašyti labai įdomus straipsnis: "Ką dainuoja Amerikos lietuviai?" Man reikalingos tokios programos, kur yra visi dainų žodžiai arba nors jų rėdiniai. Kur tėra tik artistų pavardės ir biznierių "apsigarsinimai", tokios man neįdomios.

Kita prašyma turiu į lietuviškų knygų mėgėjus. Mat, ruošiu spaudai knygą Amerikos lietuvių baladės ir dainos. (Knyga tai parašysiu, bet kol leidėją surasiu, tai galės tekti daugiau laiko ir jėgų išieškoti, negu ją rašant). Toj knygoj bus duota per-

tuviškam reikalui. Ieškau šių knygų:

1. A. Juškevičė, *Lietuviškos Dainos*, Kazaniuje 1880/81. Pirmą ir antrą knygą. (Trečią knygą jau paskolino komp. J. Žilvičius).
2. Šimtakojis, *Trakiečių dainų dainos* (žurnalas "Dirva" 1899), Shenandoah, Pa.
3. Dainos surinktos iš visos Lietuvos, išleido Boczkaušis, Mahanoy City, Pa. 72 psl.
4. V. Kalvaitis, *Prūsijos lietuvių dainos*, Tilžėje 1905 m.

Jei kas paminėtų knygų pats neturėtų, bet žinotų, kas jų turi, bibliotekos ar privatus asmenys, labai prašau man apie tai pranešti. Norint išvengti pakartojimų, prieš siunčiant knygą geriau pirmą parašyti man atviruką ir paklausti, ar aš tų knygų dar nesu gavęs iš kur kitur.

Tikiuosi tautiečių paramos. Paminėtais reikalais prašau man rašyti tokiu adresu: Indiana University, Bloomington, Indiana. Dr. Jonas Balys

PASKOLOS NAMAMS TAISYTI

Užiekit ar telefonuokit MAin 1 - 8100

Mūsų pigios ir lengvomis sąlygomis paskolos "Namams taisyti ir moderninti" duoda galimybes savininkams pasiryžti visokiems pagerinimams. Mes finansuojame jums viską — naują garažą, privažiavimą, stogą, tinklus, lauko ir vidaus dažymą, naują vonios kambarį, virtuvę, pečių, vejos įtaisymą, apšvietimą ir tt.

6 PATOGIOS ĮSTAIGOS

— THE —
BANK OF OHIO

921 Huron Road ir Skyriai

Ir žemė dega...

(Atkelta iš 4-to pusl.)

— Okey, good bye, — šukterėjo kareivis ir nuėjo.

— Kam čia tą prūsą atsivežė, — tarė vienas iš stovėjusių.

Tariamasis prūsas priėjo prie jų ir pasiteiravo:

— Kur čia kokia raštinė ar komitetas?

— Čia, šis namas. Tiesiai į kairę.

Jėjo. Nedideliame kambaryje tarškėjo mašinėlė. Už stalo vyriškis pasiteiravo, ko jam reikia.

— Esu paleistas iš nelaisvės. Kaip stoviu — taip brangus. Ši vieta yra pirmoji, kurioje užėjau tiek tautiečių. Neturiu prieigaus, todėl paleistasėjau tiesiai į čia. Jau atpratau nuo patogumų. Daug vietos neužimsiu.

— Gaila, stovykla yra perpildyta. Jei tai nuo manęs priklausytų... Bet viską tvarko stovyklos komendantas, kuris įsakė nieko daugiau neįimti. Ar turi čia tamsta artimų giminių?

— Manau, kad ne. Bet aš...

— Štai tamstai kortelė. Su ja gausite bendroje valgykloje pietus. Taigi, labai gaila. Iš kur tamsta?

— Aš tai esu iš Lietuvos... — su kartėliu širdyje tarė Rimkūnas. — Sudiev.

Atsigėręs prie garažo čiaupo šalto, gaivinančio vandens, Rimkūnas atsisėdo ant suolo laukti pietų. Vidudienien įkopusi saulė maloniai šildė įvargusių sąnarius.

Netoli ant kito suolo sėdėjo vyras ir moteris. Jis matė tik jų nugaras. "Jau nuoliai," pagalvojo Rimkūnas.

Kur ta valgykla? Na, tiek to, matys, kur kiti eis. Kad taip imti ir paprašyti valgykloje gabalo duonos? Gal duotų? Bet kur eiti? Tos moters plaukai, kaip Aldo nos, Kuri šiandien diena? Rimantukui šio mėnesio devintą sueina lygiai vienuolika metų...

— Matai, Juozai, — išgirdo jis. Sukrutėjo, kaip spyruoklės išmestas, ir vėl klausėsi: — Aš tave suprantu. Tu skiriesi iš kitų. Gal dėl to, kad tavo vardas kaip mano vyro, tu man atrodai artimesnis, bet žinok, kad aš nelaukiu tos dienos, kada aš išgarsčiau, jog esu laisva. Aš laikiu jo. Aš buvau laiminga žmona ir motina. Ašaros lydėjo mane mano varguose. Štai, jau beveik dveji metai, kaip aš nemačiau jo ir Rimantuko...

— Aldona! — suriko jis ir šoko pirmyn. — Juozeli, tu? — šuktelėjo Aldona. Susverdėjusi puolė jo glėbin.

Rimkūnas liko gyventi stovykloje. Palengva jo veidas atsigavo. Sugijo kojos. Išpasakojė savo odiseją. Ne arklis gražinti jiems reikėjo, bet žmogaus darbams. Nuo tilto statybos ji pristatė apkasų kastį. Bandė bėgti, bet sugavo ir primušė. Paskiau apvilko uniforma ir pasiuntė į vakarų frontą. Po kapituliacijos — amerikiečių belaisvis. Vokiečius, kurie turėjo kur važiuoti, paleido greičiau. Pagaliau, sužinojęs čia stovyklą ir jos adresą, jis pasakė kaip žinodamas, kad ten yra jo žmona, ir jį paleido.

O Aldona... Kai ji išvežė, ji dar statinėjusi rugių gubas. Šūviai padrioksėjo čia pat. Ji bėgusi į namus. Bėruošdama pietus Rimantukui ir tėvui, pamatė, kad rugių gubos dega. Užmiršusi pavojų, šokusi jų gesinti. Rugiai nebuvo tiek pradžiuve, keletą gubų išardžius — ugnis turėjo sustoti. Čia ją nutvėrė du vokiečiai rudieji. Mat, rugiai buvo tyčia padegti. Išodino į sunkvežimį ir išvežė į Vokietiją...

Nei Rimantuko, nei Juozo tėvo nebe pamatė. Matė tik liepsnojančią žemę...

Nebėra žemės, kur vėl galėtum gyventi pradėti. O tėvas kadaise pasakojė, kad žemė nedega...

BROCKTON, MASSACHUSETTS

TREMTINIŲ AUKA LIETUVOS REIKALAMS

Vasario 16 d. proga lietuviai tremtiniai buvo nutarę Lietuvos laisvinimo reikalams skirti vienos dienos uždarbį. Vykdam šį nutarimą, surinkta 326.40 dol. Juos suaukojo 64 tremtiniai, turintieji darbą. Pinigai pasiųsti Amerikos Lietuvių Tarybai, prašant įteikti juos į Tautos Fondą.

Iš viso Vasario 16 d. proga Lietuvos reikalams šioje kolonijoje gauta 794.92 dol. Jau anksčiau ALT ir BALF perdutė lygiomis dalimis 468.52 dol., kurių 250 dol. suaukojo 5 klubai, skirdami po 50 dol. kiekvienas, o likusieji 218.52 dol. surinkti iš atskirų asmenų, dalyvavusių parapijos salėje suruoštame Lietuvos laisvės šventės minėjime.

Palyginus surinktas aukas su senųjų ateivių ir tremtinių skaičiais, aiškiai matyti, kad tremtiniai aukoją labai duosniai. Iš viso šioje kolonijoje lietuvių pri-

skaitoma 6,000, o tremtinių šiame skaičiuje tėra pora šimtų, įskaitant vaikus ir tuos, kurie dar neturi darbo.

TRUKDOMAS KULTURINIS DARBAS

Čia atsirado žmonių, kurie pradėjo trukdyti tremtinių kultūrinį darbą. Jau sutrukdyti du koncertai.

Pirmuoju atveju sutrukdytas šv. Edvardo parapijos amerikiečių ruoštas koncertas, kuriame tremtinių tautinių šokių grupė buvo pakviesta šokti, bet kitą dieną kvietimas buvo atšauktas nurodant, kad gauta žinių, jog tremtinių atstovai nurodė, kad kiekvieno jų koncerto pradžioje daromas pranešimas, kuriame aiškiai ir griežtai pasisakoma prieš komunizmą, išbloškųsi tremtinius iš savo namų, tačiau koncerto organizatoriai vis tiek atsisakė nuo numatyto koncerto. Jie pažymėjo, kad vi-

siškai tik, jog šokių grupė yra sudaryta iš gerų žmonių, tačiau nurodė, kad dabar jos kviešti negali, nes nepatogu prieš tuos lietuvius, kurie tą informaciją suteikė. Iš kur toji informacija išėjo, aišku kiekvienam, nors apie tai viešai vengiama kalbėti, nes reikia paliešti labai aukštus asmenis.

Antruoju atveju sutrukdytas pačių tremtinių balandžio 16 d. ruoštas koncertas, kurio programą turėjo atlikti sol. St. Liepas, Bostono šv. Petro lietuvių parapijos choras (vad. komp. Jeronimo Kačinsko) ir tautinių šokių grupė. Šį koncertą sutrukdė Ant. Kneizys, buv. DARBININKO redaktorius, Bostono lietuvių radijo valandos vedėjas. Jis griežtai užprotestavo prieš sol. St. Liepą ir minėto choro dalyvavimą Brocktone anksčiau, negu įvyks jo koncertas balandžio 30 d. Bostone, kur jis buvo pasiųstas kaip pat solistą St. Liepą ir komp. Jeronimo Kačinsko vadovaujamą chorą. Motyvas — koncertas Brocktone, dalyvau-

NASHUA, N. H.

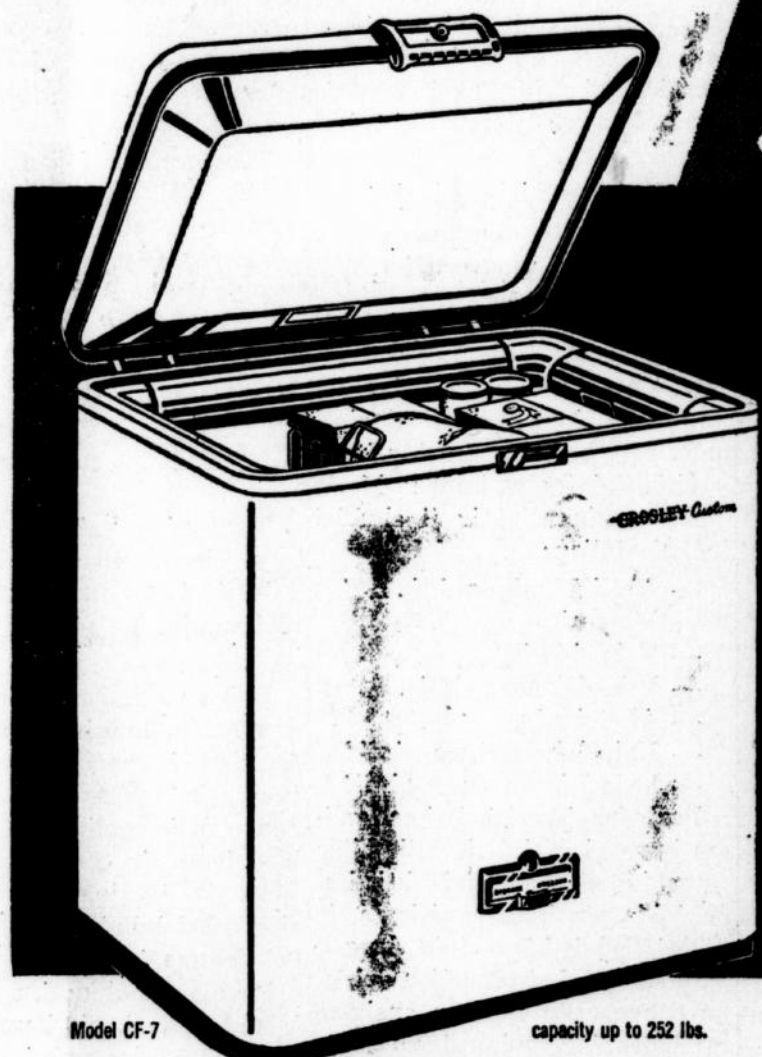
SUPAZINDINA SU DP REIKALAIS

New Hampshire amerikiečių moterų organizacijos Catholic Daughters of America konvencijoje Nashua mieste didelę programą atliko buvę tremtiniai. Inž. K. Daugėla, ekrane rodydamas nuotraukas, atstovė plačiai supažindino su DP problema. Solistė St. Daugėlienė giedojo iškilmingose pamaldose ir dainavo bankiete, kuriame dalyvavo Manchesterio, N.H., vyskupas ir apie 400 atstovų bei svečių. Čia DP reikalą pavyzdinčiai tvarko veiklus NCWC atstovas kun. Vaičiūnas.

Jant tiems patiems programos dalyviams, gali pakenkti jo koncertui. Bet juk Brocktonas nuo Bostono yra apie 20 mylių atstumo. Pagaliau Brocktone buvo numatytas koncertas balandžio 16 d., gi Bostone tik balandžio 30 d. Nežiūrint šių aplinkybių, koncertas Brocktone neįvyko.

Petrulis

THE THRIFTIEST THING
YOU CAN ADD TO
YOUR HOME!

\$ 249.95

● You'll eat better, live better—and still be really thrifty when you have a Crosley Freezer. The wonderful new Crosley has a fast freezing section... extra-convenient Shelvatrays for pies, cakes, freezer jars; handy baskets... light in counter-balanced lid makes food easy to see... temperature control, warning light... locking lid, and many more features plus refrigerating unit with 5-year warranty.

● You'll enjoy savings in time and money. You will be making many fewer trips to market—and, when you do shop, you'll buy in the heart of the season when prices are lowest of all! Quantity food discounts are yours, too. Leftovers are stored, become the base for entire new meals. And party dishes are made in quantity—stored for future use. Come in—see our amazing Crosley Freezers, now!

5 BEAUTIFUL
MODELS...

Capacities from
4 cu. ft. to 20 cu. ft.
—accommodating from
140 lbs. to 700 lbs.
Priced As Low As
\$ 179.95

CROSLEY

Better Products for Happier Living

A. FIORDALISI FURNITURE COMPANY

AN ELECTRIC FOOD FREEZER PAYS FOR ITSELF

Complete Home Appliances and Television

1206 Superior Ave.

GL 1 - 3768

Naujausi naujakuriai

Gegužės 6 d. laivu "General Muir" į New Yorką atvyko šie lietuviai tremtiniai:

Bilaisis Viktoras — Lewiston, Maine.
Bludžius Petras, Julija, Romualdas-Petras, Gražina — Hartford, Conn.
Borhertas George — Athol, Mass.
Bukelis Kazys — Chicago, Ill.
Čerška Jonas — Waterbury, Conn.
Cervydas Antanas — Dalton, Pa.
Česna Petras, Arnoldas — Chicago, Ill.
Damašius Vladė, Gediminas, Aldona, Vytautas, Juozas — E. Chicago, Ind.
Daukantas Birutė, Algimantas — Cleveland, Ohio.
Dryža Vincas — Detroit, Mich.
Dudonis Jonas — Baltimore, Md.
Eikinas Antanas, Ona, Vytautas, Vladas — Worcester, Mass.
Eulenbergis Ema, Richardas — Buffalo, N.Y.
Grazulis Albinas — Maspeth, N.Y.
Grigaitis Emilija, Jonas, Nijolė — Omaha, Nebr.
Grigalaitis Edvardas, Liesbeth, Loretta — Morristown, N.J.
Grumudis Pranas — Brooklyn, N.Y.
Gruntmanas Emilija — Detroit, Mich.
Gudavičius Albinas — Brooklyn, Mass.
Irbinskas Juozas — E. Chicago, Ind.
Jablonskis Romualdas — E. Chicago, Ind.
Janavičius Arturas, Julija, Reda — Lawrence, Mass.
Jankauskas Matas, Eleonora, Algirdas, Irena, Zina — Brooklyn, N.Y.
Jankauskas Elena, Aldona — Detroit, Mich.
Janulevičius Liudas — Chicago, Ill.
Jekinevičius Petras — Brooklyn, N.Y.
Jeraminas Kazys — Baltimore, Md.
Jurevičius Ona — New York, N.Y.
Juzelėnas Augustas — Gardner, Mass.
Kairys Vaclovas, Marija, Juozas, Kazimieras, Valerija — Lowell, Mass.
Kaniūkaitis Stasys — Walden, N.Y.
Kanišauskas Valerijus — Gary, Ind.
Kantauskas Staslovas — Peru, N.Y.
Kestauskas Pranas — Grand Rapids, Mich.
Klovas Petras, Elzė — Detroit, Mich.
Kode Edmunds, Anna — Prospect, Kentucky.
Kuprešis Kazys, Rūta, Edvardas, Romanas — Chicago, Ill.
Kurschen Anne-Marie, Monika, Norbert — Northfield, Minn.
Kusta Juozas — Chicago, Ill.
Kvedaras Antanas, Elena, Virginija — Dalton, Pa.
Laucevičius Mauricijus, Virena, Irena, Elena, Karolis — E. Chicago, Ind.
Lemanas Aleksandras, Regina — S. Boston, Mass.
Levickas Jonas — Chicago, Ill.
Liauba Kostas — Rumford, Maine.
Liszewska Franciszka — Hazen, Ark.
Maldonis Kazys, Genovaitė, Kęstutis — Chicago, Ill.
Mailaitė Danutė — Chicago, Ill.
Matulaitienė Jadvyga, Liucija — Brooklyn, N.Y.
Matulis Kazimieras — Great Neck, L.I., N.Y.
Melesius Domas, Antanina — Brooklyn, N.Y.
Mičiulis Antanas, Ona — Brooklyn, N.Y.
Mulevičius Bronius — Rochester, N.Y.
Mykolaitis Kostas, Bronė, Kostas, Birutė — Detroit, Mich.
Noreika Petras — Chicago, Ill.
Norvaišas Apolinaras, Marija, Apolinaras, Žibuntas — Cicero, Ill.

Paugys Kazys, Marija, Genė, Algirdas, Kazys — Melrose Park, Ill.
Pilelienė Stasė, Regina — Chicago, Ill.
Povilaitis Kazimieras — Chicago, Ill.
Petrauskas Juozas — Cleveland, Ohio.
Radišauskas Boleslavas — Worcester, Mass.
Radišauskas Florijonas, Ona, Algis — Napoleon, Ohio.
Radvilavičius Jurgis — Chicago Heights, Ill.
Radžiūnas Antanas — Elkhorn, Nebr.
Rinkevičius Jonas, Juzė, Nijolė — Chicago, Ill.
Rozevičius Aleksandras, Ona, Valerijonas, Regina, Irena — Worcester, Mass.
Rudaitis Jonas — Chicago, Ill.
Šablinskas Aleksandras, Anna, Algis — Bronx, N.Y.
Šapalas Kazimieras — Waukegan, Ill.
Skabeikis Juozas, Jadvyga, Juozas, Algimantas, Gediminas — Brockton, Mass.
Šatinskienė Magdalena — Pittsburgh, Pa.
Sinkis Kunigunda, Algirdas, Benas, Česlovas — Worcester, Mass.
Stimburys Juozas, Vanda, Romualdas, Juozas — Pittsburgh, Pa.
Tamošaitis Kazys, Stanislaiva, Laimutis, Vytautas — S. Boston, Mass.
Tamošiūnas Jonas, Elena, Palmyra, Jonas — Chicago, Ill.
Tamulaitis Jonas — West Haven, Conn.
Valeška Adolfas — Rochester, N.Y.
Vodopalienė Elena — Chicago, Ill.
Vyšniauskaitė Anelė — Detroit, Mich.
Vyšniauskas Jonas, Stefanija — Baltimore, Md.
Žigas Adelė, Birutė, Kazys — Grand Rapids, Mich.

Gegužės 9 d. laivu "General Haan" į New Yorką atvyko šie lietuviai tremtiniai:

Antanaitis Petras — Detroit, Mich.
Bacevičius Alfonsas — Maspeth, N.Y.
Bagdaničius Zenonas, Elena, Irena, Aldona — E. Chicago, Ind.
Baltrušaitis Juozas, Marija — Rochester, N.Y.
Baukus Justinas, Ona, Kestutis, Mindaugas — Chicago, Ill.
Borenis Juozas, Bronė, Bronislava, Danutė-Regina, Josef — Rochdale, Mass.
Briedis Juozas — Newark, N.J.
Budrys Justinas — E. Chicago, Ind.
Černiauskienė Ona — Brooklyn, N.Y.
Cicėnas Elena, Eduardas, Antanas — S. Boston, Mass.
Cikstė — Sikstėnas Eleonora, Eugenija, Jonas — Worcester, Mass.
Dobaitis Pranas — Elizabeth, N.J.
Druskis Vytautas, Sofija — E. Chicago, Ind.
Gedeika Balys, Kotrina, Rimkaudas — Brooklyn, N.Y.
Gudaitis Juozas — Nashua, N.H.
Jakiūnas Aldona — Worcester, Mass.
Jankus Jurgis, Katrė, Eugenijus, Virgilijus, Jonas, Almis — Bergen, N.Y.
Jasiulevičius Kostas, Ema, Jovana, Verneris — Detroit, Mich.
Jautokas Zigmantas, Emilija, Regina, Kristina — Chicago, Ill.
Kairienė Adelė — Hartford, Conn.
Kavaliauskas Petras — Hartford, Conn.
Kavaliūnas Jurgis, Genovaitė, Pranas, Jeronimas — Worcester, Mass.
Kazakevičius Aleksas — Cleveland, Ohio.
Kikilas Regina — Kenosha, Wisc.
Kilimas Stasė — Cicero, Ill.
Kloviškis Petras, Jadvyga, Zinaida — Omaha, Nebr.
Kontautas Jonas — Elizabeth, N.J.
Kreivėnas Antanas, Adelė, Vitas, Algimantas — Brooklyn, N.Y.
Kulvinskis Kazimieras, Stanislaiva, Stanislovas, Kazimieras, Viktoras — Hartford, Conn.

Lietuviai penktajame žemyne

PIRMIEJI ŽINGSNIAI N. GVINEJOJE

Nemaža tautiečių suplaukė Australiją, ieškodami prieglobsčio, gelbėdamiesi nuo persekiojimų ir skurdo. Ar daug kas čia surado tai, ko siekė? Sunku šis klausimas atsakyti, bet keturi lietuviai gydytojai gali tikrai pasisakyti tos laimės nesuradę. Pavalę vinerius metus čionykštes ligonines ir išmokę tai, ko mūsų aukštosios mokyklos nemokė, griežtėms pakisto šiaudeliu. Naujoji Gvineja! Ilgai sukom galvas, daug patarimų iš klausėm, bet kokią gi pasirinkimą turi skęstantis! Tikriausiai sakius, skendo mūsų ilgus metus siektas mokslas, nelengvai įsigytas patyrimas, pasirinkti profesiniai idealai. Taip tad teko pasirinkti vėl naujas kraustymanis, dar vienas skyrimasis su šeima...

Tokiomis tad aplinkybėmis prieš tris savaites 12 ateivių gydytojų, kuriu tarpe ir keturi lietuviai, — B. Jackeivičius, L. Petrauskas, M. Svirklis ir V. Žigas, — sėdom į Quantas b-vės keleivinį lėktuvą kelionei į Naujosios Gvinejos Port Moresby miestą. Pati kelionė patogi, nevarginanti. Ausys kiek spengė, lėktuvui pakilus į viršų ar vėl krentant žemyn, tačiau čia padėjo rijimas seilių, pasaldintų saldainiais. Romantikos, deja, jokios. Mes gi skridome nakties metu, o be to, kone visą laiką 7,000 - 8,000 pėdų aukštyje. Vadinasi, visiškai nieko nematėme. Kovo 2 d. rytą jau nusileidome Naujojoje Gvinejoje, Port Moresby aerodrome.

Patekę į grynai tropinį kraštą, nejučiom pradėjome dairytis gyvųjų ir baisiųjų vorų, tačiau jų vietoj matėm tik modernius viešbučius ir aibes mašinų, kurių tarpe nemaža džipų. Nenustebino mus ir karštis — tik 73-84°F. Ką gi, Sydneyje išgyvenome kur kas karštesnių dienų. Tiesa, dabar ne pats karščiausias laikas. Bet, sakio, ir tada galima gventi. Ir gyvena gi čia baltieji su žmonomis, su mažais vaikučiais. Jei taip, tai kodėl mum, benamiams ateiviams, leido čia atvažiuoti ir dirbti. Atsakymas lengvas: gydytojo uždavimas Australijoje nėra mažesnis, kaip N. Gvinejoje, o patogumų čia, išskyrus keletą centrų — Port Moresby, Rabaul, Lae — nėra jokių. Kuris gi australas gydytojas panorės į tokį kraštą važiuoti?

O tasai kraštas stato savo reikalavimus. Čia priskaitoma apie 1.5 mil. gyventojų, gyvenančių pačiomis primitiviškiausiomis sąlygomis. Jie galėtų sudaryti normalią darbo pasiūlą, kuri reikalinga esamiems turtams išnaudoti. Bet kaip gi dirbs žmonės, jeigu jie nemoka apsiginti nuo džiūvos, maliarijos ir kitų ligų? Tokiu tad būdu Jungtiniai Tautų organizacija, ekonominiai reikalavimai, o gal ir žmoniškumo jausmas privertė gerinti juodųjų brolių gyvenimo sąlygas. Pagaliau gal ir tie stiprūs argumentai nebūtų padėję, jei ne energingas ir darbe užsispyręs vietos sveikatos valdybos direktorius dr. Gunther'is. Žodžiu, visi tie dalykai padarė tai, kad mes atsidūrėme šiame krašte.

Kol kas ir toliau tesame mokslinio eigoje, nors tris mėnesius mokėmės Australijos Administracijos mokykloje, Sydneyje. Po trijų savaičių jau teks vykti į kovos lauką. Ką jis

mums lems? Administracija turi didelių planų, dideles sumas asignuoja. Penicilinas, streptomycinas ir kiti naujieji vaistai čia liejasi upeliais, tuo tarpu kai pačioj Australijoj ligoninės dėl tų vaistų laikosi didžiausio taupumo. Daugelis medicinos stočių aprūpintos laboratorinėmis ir chirurginėmis priemonėmis, ko juodukai tikrai labai reikalingi.

NAUJOJOJ ZELANDIJOJ

Patekę į Naująją Zelandiją, sunku nusikratyti įspūdžio, kad nepatekai į XIX amžiaus Angliją. Taip čia viskas primena senąją Angliją, senoviški baldai ir net manieros...

Tokioje aplinkoje gyvena iš viso 186 lietuviai. Galima teigti, kad jie yra susigrupavę į keturias vietas. 48 lietuviai (daugiausia šeimyniniai) gyvena Mura Para. Jie yra pasirašę sutartis dirbti miško darbus. Kiekviena šeima gavo po namelį su keturiais kambariais ir visais patogumais bei darželiais. Čia pradėtas kurti naujas 20,000 gyventojų miestas. Jau statomas ir popieriaus fabrikas.

Wellingtono rajone gyvena 38 lietuviai. Tai viengungiai vyrai ir moterys. Pirmieji dirba geležinkeluose, antrosios — ligoninių slaugės.

Dunedino apylinkėse gyvena 33 lietuviai. Daugumas dirba fabrikuose. Pagaliau, ketvirta žymesnė lietuvių grupė — 18 asmenų — gyvena Christchurch. Turi darbo miškuose ir fabrikuose. 29 lietuviai yra išmėtyti po visą N. Zelandiją. Tai ūkininkai. Tenka pabrėžti, kad lietuviai ūkininkai turi gerą vardą. Beveik visi jie daugiau ar mažiau savarankiškai veda ūkius, turi neblogus butus ir automobilius.

Iš mūsų kaimynų estai daugiau susitelkę Aucklande, latviai Christchurch, o ukrainiečiai New Plymouth. Lietuvių planuoja teltis į Dunediną, nes pvz. Mura Paroje lietuvių, užbaigus darbo sutartis, negaus tepasiliks. Slaptai svajojama, apgyvendinus didesnį kiekį lietuvių Dunedine, pasikviesti kuniga ir įsteigti lietuvišką mokyklą.

Santykiai su vietos gyventojais yra labai įvairūs. Aplamai

gi. Kiek sunkiau ir čia su patalpomis, nors klimatas ir nedaug ko reikalauja.

Savaite laikio čia pagyvenęs, susidariau įspūdį, kad nespecialistams kurdinimosi galimybės čia labai menkos. Geologams, kalnų inžinieriams, gydytojams čia yra kas veikti. Labai sunkiai teigaunamas leidimas įvažiuoti į N. Gvineją.

Gyd. L. Petrauskas
Port Moresby, kovo m. (MP)

Patekę į Naująją Zelandiją, sunku nusikratyti įspūdžio, kad nepatekai į XIX amžiaus Angliją. Taip čia viskas primena senąją Angliją, senoviški baldai ir net manieros...

Tokioje aplinkoje gyvena iš viso 186 lietuviai. Galima teigti, kad jie yra susigrupavę į keturias vietas. 48 lietuviai (daugiausia šeimyniniai) gyvena Mura Para. Jie yra pasirašę sutartis dirbti miško darbus. Kiekviena šeima gavo po namelį su keturiais kambariais ir visais patogumais bei darželiais. Čia pradėtas kurti naujas 20,000 gyventojų miestas. Jau statomas ir popieriaus fabrikas.

Wellingtono rajone gyvena 38 lietuviai. Tai viengungiai vyrai ir moterys. Pirmieji dirba geležinkeluose, antrosios — ligoninių slaugės.

Dunedino apylinkėse gyvena 33 lietuviai. Daugumas dirba fabrikuose. Pagaliau, ketvirta žymesnė lietuvių grupė — 18 asmenų — gyvena Christchurch. Turi darbo miškuose ir fabrikuose. 29 lietuviai yra išmėtyti po visą N. Zelandiją. Tai ūkininkai. Tenka pabrėžti, kad lietuviai ūkininkai turi gerą vardą. Beveik visi jie daugiau ar mažiau savarankiškai veda ūkius, turi neblogus butus ir automobilius.

Iš mūsų kaimynų estai daugiau susitelkę Aucklande, latviai Christchurch, o ukrainiečiai New Plymouth. Lietuvių planuoja teltis į Dunediną, nes pvz. Mura Paroje lietuvių, užbaigus darbo sutartis, negaus tepasiliks. Slaptai svajojama, apgyvendinus didesnį kiekį lietuvių Dunedine, pasikviesti kuniga ir įsteigti lietuvišką mokyklą.

Santykiai su vietos gyventojais yra labai įvairūs. Aplamai

gi. Kiek sunkiau ir čia su patalpomis, nors klimatas ir nedaug ko reikalauja.

JONAS G. POLTER

Lietuvis
Namų Maliavotojas
Popieriuotojas
Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.
495 East 123rd St.
Telef.: POTomac 1-6899

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba kanda tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkainavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS
609-12 Society for Saving Bld.
Telef.: Main 1-1773.
Rezidencija: PENINSULA 2521

LIETUVIŲ KLUBE

dabar yra įrengtas puikus televizijos priimtuvas. Nariai ir jų svečiai kviečiami apsilankyti ir pasigėrėti.

(Bus daugiau)

MONCRIEF ŠILDYMAS

Clevelando namų savininkų pasirinkimas per daugiau kaip 50 metų. GAS — OIL — COAL

THE HENRY FURNACE CO., Medina, Ohio

P. J. KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEF.: MAin 1-1773. REZIDENCJA: PENINSULA 2521
Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.
Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

SUOPIS FURNITURE

6921 Wade Park EX 1-8709

Visokių rūšių baldai ir elektriniai bei kitoki reikmenys virtuvei ir kiekvienam Jūsų buto kambariui

ZEMOS KAINOS — MALONUS PATARNAVIMAS

Patogi vieta apsipirkti lietuviams naujakuriams lietuviškoje krautuvėje

Pilnai padengta apdrauda UTah 1-4515
WM. DEBBS PAINTING CO.
Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

PALAIKYKIME TUOS

kurie skelbiasi DIRVOJE!

AUTO BATTERIES

Tiesiog iš Lietuvių dirbtuvės

Pigiau negu kitur

TAISO IR SENAS BATTERIES

Antanas Kirkilas ir Sunus

1019 Woodland Ave. Cleveland

Namų adresas: 7204 Donald Ave.

Telefonai:
MA 1-3359
EN 1-3844

CLEVELAND, OHIO

Artinasi pavasario laikas!

Tai yra naujų sumanymų ir naujo veikimo laikas kiekvienam žmogui, pagerinti jo gyvenimui. Tai geras laikas pradėti taupyti. Taupymas, nors ir po mažą sumą, užtikrina ateitį ir apsaugo nuo rūpesčių. Taupydami gali tapti namo savininku.

Lietuvių Banke santaupos nuosimčiai auga kasdien. Jos čia yra USA valdžios apdraustos per Federal Insurance Corporation.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave. HE 1-2498

I. J. SAMAS - JEWELER

Persikėlė į naują didesnę ir gražesnę krautuvę

7007 Superior Ave. Grėta Ezella Theatre

Dabar jau turime didesnę rinkinį Deimantų, Žiedų, Laikrodėlių ir visokių graždaikčių, už nupigintą kainą.

Wilkelis Funeral Home

Valdžios pripažinta laidotuvių direktorė
Aldona Wilkelis - Wirby

Pilnas laidotuvių patarnavimas
—HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—

6202 SUPERIOR AVE. Henderson 1-9292

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue ENDicott 1-1763

NO BETTER TERMS ANYWHERE

LOANS TO REPAIR, MAINTAIN, MODERNIZE YOUR HOME OR BUSINESS PROPERTY

Nori pagražinti savo namus? Šauk—

K. ŠTAUPAS

Namų Dekoravimas mūsų specialybė.

Kambarių Popieravimas Namų Maliavojimas

16908 Endora Road

Telefonas:

KENmore 1-8794 Cleveland, Ohio

Clevelande IR APYLINKĖSE

PASKUTINĖS PAVASARIO PRAMOGOS

Vasara, pagaliau, ateina, ir salėse rengiamų kultūrinių pramogų sezonas baigiasi. Kurį laiką visų pramogų rengėjų dėmesys bus nukreiptas į užmiestį, į laukus.

Paskutinės žymesnės šio pavasario pramogos Clevelando Lietuvių Salėje bus šį šeštadienį ir paskutinį gegužės sekmadienį — 28 dieną. Šį šeštadienį įvairenybių ir šokių vakarą rengia Lietuvių Radijo Valanda.

Netrukus jau sueis metai, kaip veikia dabartinė Lietuvių Radijo Valanda. Per tą laiką jai ir geriau ir silpniau sekėsi, bet reikia pripažinti, jog ne kartą susilaukėme tikrai gerų, pasigerėtinų pusvalandžių. O kad ne kiekvieną penktadienį Lietuvių radijo programa mus lygiai patenkina, tai žymia dalimi ir mes dėl to esame nusidėję, nes visuomenės parama tam sunkiam darbui ligi šiol buvo labai menka. Šį šeštadienį rengiama programa ne radijo bangomis, bet Lietuvių Salėje, žinoma, bus nemažas malonumas tiems, kurie atsilankys. Jeigu apsilankysime gausiai, tai bus ir šokiai.

SUN SET Paint Contractors

Mes, lietuviai namų dažytojai, atliekam pirmos rūšies darbus. Greitas patarnavimas. Šaukit mus, kada tik Jums reikia!

SW 1-0360 SW 1-5083
R. Zambauskas V. Stankus

tokia parama radijo programai. Todėl tikrai verta pasinaudoti šio šeštadienio proga ir sueiti į artimesnius santykius su lietuviškosios radijo programos rengėjais bei bendradarbiais ir patalkininkauti jiems tuo ne tik lengvu, bet ir maloniu būdu.

Paskutinė šio pavasario žymesnė kultūrinė pramoga Lietuvių Salėje, galima sakyti, sezono uždarymas, bus gegužės 28 dieną — **DIRVOS vakaras**. Jo programoje — nepaprastai linksmą komediją — "Moterims neišsimeluosi", kurią režisuoja ir kuriai specialias dekoracijas rengia Jaunimo Teatro režisierius Petras Maželis, taip gražiai pasižymėjęs pirmuoju Jaunimo Teatro pasirodymu. Smulkiau apie tai skaitykite šiame puslapyje dedamame skelbime. Svarbiausia, patariame negaištant įsigyti ar bent telefonu užsisakyti bilietus, kad nebūtų panašiai, kaip su Jaunimo Teatro atidarymu: kurie ilgiau laukė, ne tik negavo bilietų, kokių norėjo, bet ir jokių nebegavo...

NAUJOS PARAPIJOS BAŽNYČIA

Clevelando lietuviai susilaukė malonios naujienos: Naujosios Lietuvių Parapijos bažnyčiai statyti jau gautas leidimas ir bažnyčia bus statoma pagal inž. architekto Stasio Kudoko projektą, kuris konkurse laimėjo pirmąją premiją.

Projektus pateikė ir kiti lietuviai inžinieriai. Antrą premiją laimėjo inž. Tadas Vizgirda, trečią inž. Bronius Galinis.

DIRVA artimiausiu laiku painformuos skaitytojus apie šios bažnyčios statymą iliustruotu pasikalbėjimu su pačiu projektu autoriumi.

MOTINOS DIENOS MINEJIMAS

Aušros Vartų Moterų Draugija gegužės 14 d. 5 val. p. p. šv. Jurgio parapijos salėje rengia Motinos Dienos minėjimą. Programa bus gan graži ir įvairi.

Lietuvių Tremtinių Draugijos valdyba praneša, kad tremtiniai atskiro minėjimo neruoš, nes prisideda prie šios draugijos minėjimo. Todėl Tremtinių Draugijos valdyba kviečia visus tremtinius atsilankyti į šį minėjimą ir tuo pagerbti mūsų mielasias motinas.

L. Tr. D-jos
Valdyba

Ačiū Rėmėjams!

Prenumeratorus pratęsimo programa DIRVOS spausdinimo priemonės pagerinti aukėjo šie skaitytojai:

Kaunas Club, Cleveland, O. \$7.-
Mekišius Danys, Cleveland 5.-
Sweetra A. F., Lawrence 2.-
Abraitis G., Cleveland, Ohio 1.-
Sniečka A. Dr., Brooklyn 1.-
Demikis K., Brooklyn, N.Y. 1.-
Salasevičius Geo, Cleveland 1.-

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS
\$6.- per savaitę. 11710 Angelo St.

PARDUODAMAS NAMAS

Geros pajamos ir tuoj galima naudotis

1447 East 94th St., ties Ansel Rd. — Apačioj nuoma \$65. — Viršuj laisvas. Didelis, 2-jų butų 5 - 5, baigiamas trečias. \$12,800. Savininkas. Atdara sekmadieniais nuo 2:00 iki 5:00 val. p. p.

ČIURLIONIEČIAI KANADON

Čiurlionio apsamblis birželio 3 ir 4 dienomis pirmą kartą išvyks gastrolių į Kanadą. Koncertus turės Toronte ir Hamiltone, kuriuos rengia Pasaulio Lietuvių Bendruomenės skyriai.

ČIURLIONIEČIŲ PASIRODYMAI CLEVELANDE

Birželio 10 d. 2 val. p. p. Čiurlionio ansamblis atliks programą Clevelando pradinių mokyklų vedėjų metiniame bankiete, gi liepos 20 dieną ansamblis duos beveik pilną koncertą Tautiniame Amerikos Bibliotekiniukų suvažiavime, kuris šiais metais įvyks Clevelande. Šie abu Čiurlioniečių pasirodymai yra labai svarbios reikšmės įvykiai.

MIRĖ J. PSIBILSKIS

Pereitą savaitę mirė Juozas Psibilskis, J. Damušienės tėvas, atvykęs į Clevelandą prieš metus. Jis kurį laiką buvo Lietuvių Salės prižiūrėtoju, tad buvo daugeliui clevelandiečių pažįstamas ir įgijęs tikrai nuosirdžių simpatijų. Tai jau antras mirties apsilankymas Clevelando lietuvių naujakurių tarpe. J. Psibilskis palaidotas pereitą šeštadienį Kalvarijos kapinėse.

PADĖKOS

Nuosirdžiai dėkojame visiems prieteliams ir pažįstamiems už pareiktą užuojautą mums, mūsų liūdesio valandoje, mirus mūsų šeimos nariui Juozapui Psibilskui.

Dėkojame Laidojimo Biuro dir. p. Della Jakubs & Son už malonų patarnavimą ir piniginių paramą mūsų Tėvelio paskutinėje kelionėje; kun. kleb. V. Vilkutaičiui už atlaikytą šv. Mišias ir palydėjimą į kapus; giminėms — J. M. Ivanavičiams, Mike Evans, K. Žilinskams, P. Kiveriams už piniginę auką, ir visiems kitiems prieteliams, mus užjautusiems ir parėmusiems pinigine auka, šv. Mišių aukomis ir gelėmis, kurios puosė mirusiojo karstą.

Dėkojame B. Gaidžiūnui ir V. Bacevičiui už padarytas laidotuvių metu nuotraukas.

Nuliūdę: žmona. Uršulė Psibilskienė, duklė Jadvyga Damušienė ir šeima

Reikiame nuosirdžių padėkų Pittsburgho Balfo skyriui ir visiems talkininkams, prisidėjusiems prie Čiurlionio ansamblio

koncerto parengimo ir už tokį šiltą priėmimą.

Malonus dėkui ir mūsų brangiems clevelandiečiams, kurie savo automobiliais Čiurlioniečius į Pittsburghą nuvežė.

A. Mikulskis, Ansamblio Vadovas
J. Stempuzis, Pirmininkas

Neseniai į Clevelandą atvykusiam lietuviui tremtinui, su šeima, reikalinga lovos, stalas, kėdės ir kt. reikmenys. Pranešti: 7514 Luckyear Ave. Telef. EN 1-4842

MERGINA

Ieško namų ruošos darbo 3-4 dienas per savaitę. Pranešti 11511 Miles Ave.

REIKALINGA MERGINA arba MOTERIS, galinti šeiminkauti. Daugiau informacijų gauti laiškais. Kreiptis: BARONAS, 11059 Dodge, Van Dyke, Mich.

RKO Keith's 105th

Gegužės 10 - 13 d. "Stage Frigate" su Jane Wyman ir Richard Todd. Gegužės 14 - 16 d. "Woman of Distinction" su Rosalind Russel ir Ray Milland.

"Society Plan" jums padeda taupyti!

Ateikit. Susipažinkit su 3 laipsnių planu, kaip sudaryti Jūsų taupymo sąskaitą, arba pareikalaukit raštu

Nemokamos Knygeles

Išaiškinančios apie šį asmenišką patarnavimą.

Nemokama vieta automobiliui patalinti Jums esant banke, tuojau už namų, 127 Public Square. Federal Deposit Insurance Corp. narys.

DVIRATININKAMS

Susisiekimo policija primena, kad dabar dar yra laikas atnaujinti dviračių leidimus ir taip pat patikrinti pačius dviračius, kad jie būtų visai tvarkoje. Kadangi paskutiniu laiku padaugėjo nelaimingų atsitikimų su dviratininkais — susidūrimai su automobiliais, tad primenama griežčiau laikytis važinėjimo taisyklių ir būti atsargesniems.

TAI BUS IDOMIAUSIA IR LINKSMIAUSIA ŠIO PAVASARIO UŽBAIGA!

DIRVOS VAKARAS

Bus vaidinama nuo pradžios iki galo labai linksma 3-jų veiksmų komedija

MOTERIMS NEIŠSIMELUOSI

Režisuoja ir dekoracijas rengia "Rūtos" Jaunimo Teatro vadovas
PETRAS MAŽELIS

Po vaidinimo — ŠOKIAI prie gero orkestro muzikos. O žemutinėse patalpose geras bufietas. Visur malonūs pasimatymai, kaip ir visada per DIRVOS vakarus, nes čia susirenka visi jūsų geri draugai!

Sekmadienį, gegužės m. 28 dieną

LIETUVIŲ SALĖ • CLEVELAND, OHIO

Vaidinimo pradžia 6:00 v. vak. Šokiai — 8:00 v. v.

VIETŲ PLANAS

SCENA

BILIETAI:

1 — 8 eilės po \$1.00
9 — 16 eilės po 80c.
Stovimos vietos 50c.

Bilietai parduodami

DIRVOS REDAKCIJOJ

Galima ir patariama tuojau užsisakyti juos telefonu:

EN 1 - 4486

kasdien nuo 7:00 val. ryto iki 9:00 val. vakaro.

Bilietus užsisakiusieji turi atsiimti juos ne vėliau kaip iki gegužės 20 dienos.

Laiku neatsiimtų bilietų galės būti parduoti kitiems.

PATYRIMAS RODO, KAD REIKIA PASISKUBINTI!

Vietos bus numeruotos, kaip parodyta plane. Prieš pirmą eilę dar gali būti viena eilė specialiai kviesiems svečiams.

EILĖ

1.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
5.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
6.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
7.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
8.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
9.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
10.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
12.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

EILĖ

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	1.
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	2.
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	3.
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	4.
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	5.
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	6.
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	7.
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	8.
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	9.
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	10.
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	11.
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	12.

EILĖ

13.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13.
14.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	14.
15.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	15.
16.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	16.

LIETUVIŲ RADIO VALANDOS

įvairenybių ir šokių

VAKARAS

šeštadienį, gegužės 13 d., Lietuvių Salėj

I. Kaip paprastai, tik linksmiau:

— šokiai, gėlių valsas, balionų valsas, spalvotos šviesos, geras orkestras (už \$90.-)

II. Kaip paprastai, tik skaniau:

— bufietas, specialiai pagamintos dešrelės, įvairūs gėrimai

IR

niekad negirdėta

RADIO PROGRAMA SCENOJE

dalyvaujant solistei Aldonai Stempuzienei, aktorui Petriui Maželiui, akordeonistui Jonui Budriui, merginų radijo trio, vyrų radijo kvartetui, kuriems vadovauja Edmundas Čapkevičius, ir KETURIEMS LINKSMIESIEMS BROLIAMS.

Pradžia 8:00 val. vak. Programa 9:00 val. vak.

lėjimas 75 c.